

T-2

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 7/10), a u vezi sa članom 20. i 28. Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/15 i 10/18), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 156. sjednici, održanoj dana 03.06.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o poslovanju Javne zdravstvene ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za razdoblje 01.01.-31.12.2021. godine.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 30-8971/22
Datum, 03.06.2022. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo zdravstva,
 1x Stručna služba Skupštine,
1x JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica,
putem Ministarstva,
1x a/a.

PREMIJER
po ovlaštenju

Spahija Kozlić

INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel. +38732 448 001 / fax.+38732 448 000
www.inz.ba / info@inz.ba / ID/PDV:4/218900490003

UPRAVNI ODBOR

Broj: 02-1289 /22

Zenica, 28.04.2022. godine

Na osnovu člana 26. Statuta JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, Upravni odbor JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica na 18. sjednici održanoj dana 28.04.2022. godine donosi

ODLUKU

I

Usvaja se Izvještaj o poslovanju Instituta za razdoblje 01.01.-31.12.2021. godine, koji je sastavni dio ove Odluke.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:
1x UO
2x Osnivaču
1 x direktor
1 x Arhiva

INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel.+38732 448 001 / fax.+38732 448 000
www.inz.ba / info@inz.ba / IDB 4218900490003

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA RAZDOBLJE 01.01. - 31.12. 2021.

 DIREKTOR
Senad Huseinagić

April, 2022

1. UVOD

1.1. PRAVNI OKVIR

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je pod tim nazivom osnovan Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 05/15). Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač ove ustanove, određuje njen položaj, nadležnost i ovlaštenja, i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i rad Instituta.

Vodeći se globalnom inicijativom za širenjem interdisciplinarnе saradnje i komunikacije u svim aspektima zaštite zdravlja ljudi i životinja, JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica nastaje kao krovna ustanova koja objedinjuje javno-zdravstvenu i veterinarsku djelatnost, te se u Općinskom sudu Zenica registruje kao pravni sljednik JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, rješenje broj 043-0-Reg-15-000979. Istovremeno Rješenjem Općinskog suda u Zenici, broj 043-0-Reg-15-000980, briše se iz sudskog registra JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Od 01.01.2016. godine, po okončanim administrativno-tehničkim procedurama, usklađenim sa važećom zakonskom regulativom, prestaje sa radom i Veterinarski zavod, te kao organizaciona jedinica, postaje dio JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o osnivanju javne ustanove institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 10/18) na 61. sjednici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, održanoj 28.06.2018. godine, djelatnost Instituta je proširena na zaštitu bilja, te je osnovana posebna organizaciona jedinica: Zavod za zaštitu bilja.

Institut ima svojstvo pravnog lica i upisan je u sudski registar nadležnog Suda u Zenici.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, obavezuje Institut, jedan put godišnje da analizira poslovanje u protekloj godini, te da tu analizu u formi godišnjeg izvještaja dostavlja Osnivaču na analizu i usvajanje.

1.2. DJELATNOST INSTITUTA

Osnovna djelatnost Instituta, osim Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, definisana je i Statutom Instituta. Ona sada predstavlja znatno obimnije polje djelatnosti, i to:

- 1) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada,
- 2) provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje Kantona,
- 3) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području Kantona,
- 4) planira, organizuje i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog vaspitanja stanovništva,
- 5) učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području Kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,
- 7) provodi preventivno vaspitne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim

- školama, kao i fakultetima za područje Kantona,
- 8) koordiniše, usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje kantona,
 - 9) kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području Kantona i provodi protivepidemijske mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija,
 - 10) obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom [SEP] nivou zdravstvene zaštite na području Kantona,
 - 11) nadzire provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protivepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Kantona,
 - 12) obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,
 - 13) učestvuje u izradi i provođenju pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama,
 - 14) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području Kantona,
 - 15) saraduje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području Kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja,
 - 16) planira, organizuje i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva,
 - 17) izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,
 - 18) provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i ličnoj higijeni lica, koja rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
 - 19) obavlja hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, vazduha i predmeta opšte upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,
 - 20) ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
 - 21) provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
 - 22) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene bezbjednosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
 - 23) vrši zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
 - 24) daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa članom 56, 58. i 60. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
 - 25) vrši sanitarne preglede zaposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,
 - 26) učestvuje u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,
 - 27) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom iz oblasti zdravstva koji su dodeljeni zavodu za javno zdravstvo.

Djelatnost Instituta iz veterinarske djelatnosti uključuje obavljanje sljedećih poslova:

- 1) prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i

- iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
- 2) obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
- 3) prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja,
- 4) planira i organizuje mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprječavanja širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti kod životinja,
- 5) obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog porijekla i vode radi utvrđivanja zdravstvene ili higijenske ispravnosti i kvaliteta,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline na zdravstveno stanje životinja,
- 7) obavlja laboratorijske pretrage rezidua i drugih biološki aktivnih materija u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, hrani za životinje i vodi,
- 8) obavlja ispitivanja radioaktivnih materija na i u životinjama, u proizvodima životinjskog porijekla i u hrani za životinje i vodi,
- 9) obavlja toksikološka ispitivanja životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 10) pruža stručnu pomoć veterinarskim organizacijama i proizvođačima proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 11) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, kao i propisima iz oblasti veterinarstva, a koji su dodijeljeni veterinarskom zavodu,
- 12) vrši kontrolu ispravnosti repromaterijala za proizvodnju svih namirnica,
- 13) vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovina za prehrambenu industriju,
- 14) učestvuje u zaštiti zdravlja stanovništva od rezidua, upotrijebljenih aditiva, herbicida, insekticida, hormona, antibiotika, anabolika, teških metala, radionukleida i drugih sredstava koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji.

Tokom 2018. godine, Skupština Zeničko-dobojskog kantona je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama zakona o osnivanju JU Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, čime je djelatnost Instituta proširena i na zaštitu bilja.

Djelatnost Instituta iz oblasti zaštite zdravlja bilja uključuje obavljanje sljedećih poslova:

1. identifikacija rezidua pesticida i drugih štetnih materija u i na biljkama koje se koriste za ishranu ljudi i/ili životinja,
2. identifikaciji teških metala i drugih nedozvoljenih materija u i na biljkama koje služe za ishranu ljudi i/ili životinja,
3. praćenje koncentracije alergena u okolišu te davanje preporuka građanstvu u saradnji sa javnim zdravstvom,
4. izdavanje upozorenja i sprečavanje širenja štetnih organizama putem savjeta i uputstava za upotrebu proizvoda za zaštitu bilja i putem obavještanja javnosti i relevantnih službi,
5. vršenje specijalnih laboratorijskih testova bilja, biljnih proizvoda i objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama,
6. pružanje stručnog mišljenja poljoprivrednim proizvođačima u vezi sa zdravljem bilja,
7. vršenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u oblasti zaštite bilja,
8. vršenje dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dekorovizacije radi zaštite zdravlja bilja,
9. vršenje i drugih poslova koji imaju za cilj unapređenje i zaštitu zdravlja bilja, a sa svrhom zaštite zdravlja ljudi i životinja koji te biljke konzumiraju.

Institut, pored gore utvrđenih poslova, obavlja i sljedeće poslove:

- 1) vrši druge laboratorijske analize koje su potrebne radi cjelovitijeg obavljanja djelatnosti Instituta,
- 2) implementira projekte koji doprinose unapređenju zdravlja ljudi, životinja i biljaka, kao i projekte koji doprinose osiguranju proizvodnje i prometa zdravstveno ispravne hrane,
- 3) implementacija poslova iz oblasti ruralnog razvoja,
- 4) učestvuje u uspostavi i funkcionisanju sistema reagovanja u kriznim situacijama,
- 5) pruža stručne konsultantske usluge iz djelatnosti rada Instituta, a posebno iz oblasti sigurnosti hrane,
- 6) ostvaruje stručnu i naučnu saradnju na međunarodnom planu,
- 7) vrši naučno-istraživačku djelatnost,
- 8) vrši nastavnu djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- 9) vrši procjenu higijenskih uslova u životnoj i radnoj sredini i njihovih uticaja na zdravlje,
- 10) obavlja izdavačku djelatnost iz djelokruga svoga rada.

Pored djelatnosti upisane u sudski registar, Institut može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar, ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

1.3. SJEDIŠTE, IDENTIFIKACIONI BROJ

Sjedište Instituta je na adresi Fra Ivana Jukića br. 2, Zenica.

Institut je registrovan kod Općinskog suda u Zenici, pod brojem 043-0-Reg-15-000979 od 20.10.2015.

Institut je upisan u registar obveznika direktnih poreza pod ID brojem 4218900490003, od 26.10.2015.godine, a u registar obveznika indirektnih poreza nije registrovan, a u registar obveznika indirektnih poreza registrovan je, na osnovu Rješenja br. 04/1-17-1-UPJR/1-7848-2/19 od 20.12.2019. godine po kom je upisan u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza.

Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 06-37-6642/15 od 03.11.2015. godine izvršena je promjena titulara sa JU Zavod za javno zdravstvo na JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, i na taj način je potvrđeno ovlaštenje za obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, dok je obim ovlaštenja utvrđen Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-37-2837-3/15 od 03.06.2015.godine. Promjenom sjedišta skladišta za DDD Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-37-6422-3/17 od 29.11.2017.godine odobreno je obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, ostaju na snazi.

1.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Svi finansijski izvještaji JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za obračunski period od 01.01. do 31.12.2021. godine u potpunosti su urađeni u skladu sa Zakonom

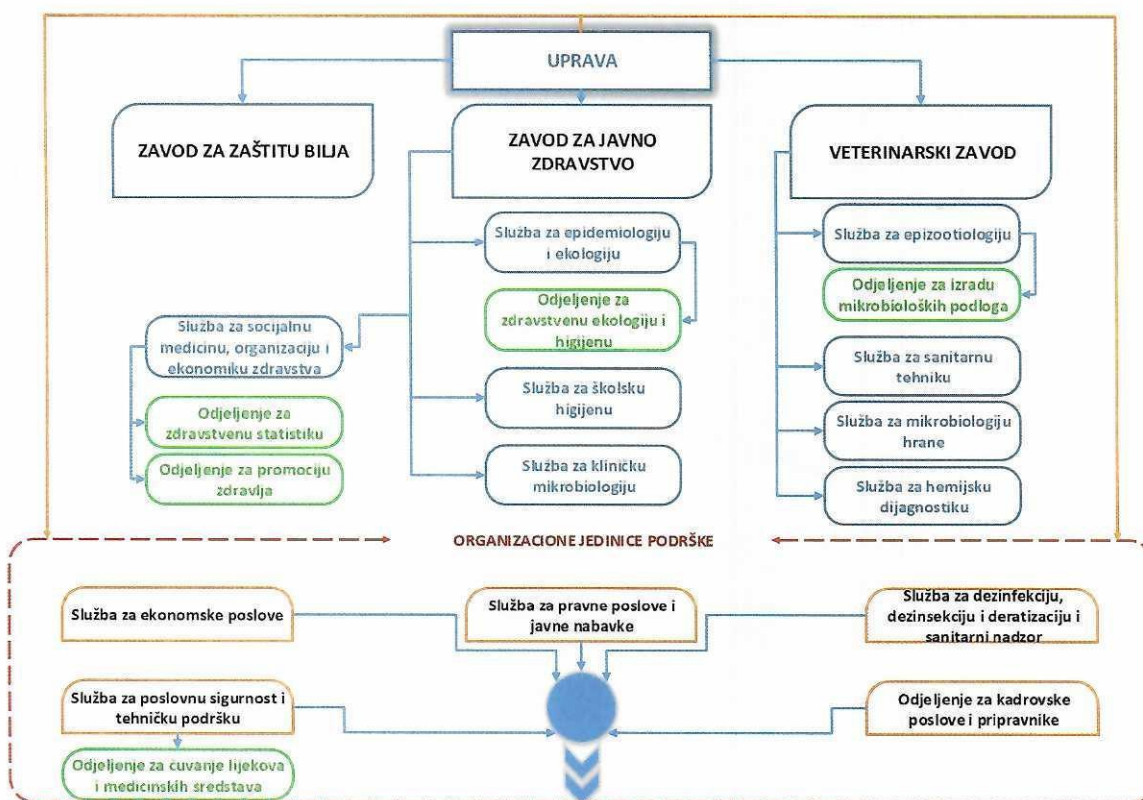
o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

Finansijski izvještaji Instituta sačinjeni su po načelu historijskog troška. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima predstavljenim u ovim finansijskim izvještajima i u skladu su sa računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane primjenu računovodstvenih politika definisao je i internim Pravilnicima, usvojenim od starne Upravnog odbora Instituta.

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Sve navedene poslove Institut obavlja preko svojih organizacionih jedinica koje su uređene Statutom Zavoda i Pravilnikom o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i to:

3. LJUDSKI RESURSI

Najvažniji resurs Instituta su svakako njegovi uposlenici. Ukupan broj zaposlenih u Zavodu sa 31.12.2021. godine je bio 131, od čega je 5 pripravnika, tako da je broj radnika 126.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2021. godine. sa usporedbom na prethodnu godinu.

Radnici prema stručnoj spremi	Broj na dan 31.12.2020.	Broj na dan 31.12.2021.
NK radnici	8	8
KV radnici	1	1
SSS Nezdravstveni radnici	10	9
SSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	21	19
VŠ Nezdravstveni radnici	1	0
VŠ Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	38	36
VSS Nezdravstveni radnici	8	8
VSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	21	24
Doktori medicine	13	13
Doktor veterine	8	8
Ukupno zaposleni	129	126
Pripravnici	11	5
Ukupno angažovani	140	131

Od ukupnog broja zaposlenih (bez pripravnika) 70,6% zaposlenih ima univerzitetsko obrazovanje, 16,7% su doktori medicine i veterine, a 7,1% su doktori nauka ili magistri nauka.

4. USLUGE

Kako se može vidjeti u poglavlju «1.2. Djelatnost Instituta», Institut pruža dosta širok dijapazon usluga.

Dio tih usluga se pruža na osnovu ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja (javnozdravstvena djelatnost) koja je od interesa za osigurana liza Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK, samog Zavoda kao institucije (naravno u funkciji osiguranih lica). Dio ovih usluga se finansira sredstvima budžeta ZDK putem ministarstva zdravstva i ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Poseban dio djelatnosti čini provođenje preventivno-promotivnih aktivnosti u školama na području Kantona (Školska higijena): antropometrijska mjerenja učenika sa ciljem praćenja rasta i razvoja školske djece; provođenje skrininga za rano otkrivanje poremećaja vida, sluha, deformiteta kičme i stopala; ispitivanje prehrambenih navika školske djece; širok dijapazon aktivnosti koje imaju za cilj uticaj na razvoj zdravih stilova života (ishrana, fizičke aktivnosti, izbjegavanje konzumiranja duhana, alkohola i narkotika); aktivnosti koje poboljšavaju sigurnost djece u školama (poseban nadzor nad zdravstvenom ispravnosti hrane u objektima čije prehrambene proizvode konzumiraju školska djeca i omladina tokom boravka u školi, obuka iz prve pomoći za učenike i nastavno i drugo osoblje u školama, aktivnosti na prevenciji vršnjačkog nasilja, podizanje svijesti o rizicima virtualne stvarnosti-interneta); podizanje svijesti, znanja i stavova učenika i nastavnog osoblja o pojedinim bolestima koja su prisutna u školskoj populaciji (dijabetes, epilepsija, Downov sindrom...)

Dio aktivnosti iz djelokruga veterinarstva finansira se iz budžeta ZDK putem ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo i u toku 2019. godine su obuhvatale: Kontrola i praćenje zoonoza na području ZDK, Razvoj pčelarstva u ZDK, Javno-zdravstveni aspekt klanja životinja u domaćinstvu, Suzbijanje ambrozije na ZDK.

Pregled pojedinih grupa usluga:

NAZIV USLUGE	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Aktivnosti koje finansira Budžet Kantona (Vrijednost u 000 KM)	213	427	214	200,47%
Aktivnosti koje finansira Fond zdravstvenog osiguranja (Vrijednost u 000 KM)	2.740	2.902	162	105,91%
Aktivnosti Epidemiološke ambulante	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Implementacija vakcina i ljeakarski pregled u komercijalne svrhe	180	67	-113	37,22%
Usluge Sanitarnog nadzora nad zaposlenima	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Sanitarni pregledi (uključujući i sanitarni pregled doktora za druge zdravstvene ustanove)	10.332	12.557	2225	121,54%
Usluge kliničke mikrobiologije (Bakteriološki pregled briseva guše i nosa, mikroskopski pregledi stolice na parazite, koprokultura, urinokultura i sl.)	27.805	25.034	-2771	90,03%
Obuka iz sanitarnog minimuma	1.270	1.674	404	131,81%
Usluge veterinarskih laboratorija	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Serološke, bakteriološke i parazitološke i sl. analize	16.046	16.221	175	101,09%
Usluge Kontrole zdravstvene ispravnosti životnih namirnica	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Mikrobiološka analiza hrane	7.309	7.201	-108	98,52%
Fizikohemijska analiza hrane	202	501	299	248,02%
Mikrobiološka analiza vode	1.758	1.776	18	101,02%
Fizikohemijska analiza vode	775	841	66	108,52%
Mikrobiološka analiza briseva i predmeta opšte upotrebe	5.767	6.214	447	107,75%
Usluge DDD	Realizovano 2020.	Realizovano 2021.	Razlika	Index 2021/2020
Dezinfekcija, dezinfekcija (obuhvat u 000 m ²)	2.627	1.400	-1227	53,29%
Deratizacija (obuhvat u 000 m ²)	688	667	-21	96,95%

Obzirom na veoma širok asortiman usluga, koje finansira Budžet Kantona i Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, ove aktivnosti nije moguće prikazati kroz broj pojedinačnih usluga. Stoga su ove djelatnosti prikazane po vrijednosti pruženih usluga (u 000 KM).

U okviru poslova koji se finansiraju sredstvima Zavoda zdravstvenog osiguranja i budžeta Kantona preko Ministarstva zdravstva realizovane su sljedeće aktivnosti:

- **Kampanje promocije zdravlja (48 kampanja)**
- **Aktivnosti stručne podrške radu Zavodu zdravstvenog osiguranja**
- **Skrininzi za rano otkrivanje raka:**
 - skrining za rano otkrivanje raka grlića maternice (Papa bris)
 - skrining za rano otkrivanje raka dojke (mamografija)
- **Nadzor nad akutnim zaraznim bolestima i protivepidemijski rad**

- **Nadzor nad obaveznom imunizacijom**
- **Nadzor nad hladnim lancem**
- **Vakcinacija prema indikacijama**

- Vođenje registra malignih neoplazmi za područje Kantona
- Nadzor nad TBC (NTP projekat)
- Praćenje kvaliteta i zdravstvene bezbjednosti kolektivne ishrane hospitaliziranih pacijenata u bolnicama na području kantona
- Nadzor nad higijenskom ispravnošću vode za piće u školskim objektima na području Zeničko-dobojskog kantona
- Praćenje zdravstvene bezbjednosti opskrbe vodom za piće iz lokalnih vodnih objektima na području Zeničko-dobojsko kantona
- Praćenje sanitarno-higijenskog stanja na području Kantona
- Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva i funkcionisanja zdravstva
- Prikupljanje i obrada zdravstveno-statističkih podataka i statistička istraživanja u zdravstvu

5. AKTIVNOSTI PROMOCIJE ZDRAVLJA, EDUKACIJE GRAĐANSTVA I MEDIJSKA PROMOCIJA

Tokom 2021, godine Institut je proveo 48 obimnijih kampanja i čitav niz drugih manje obimnih zdravstveno-promotivnih aktivnosti.

JANUAR

- Europska sedmica prevencije karcinoma grlića maternice

FEBRUAR

- Promocija skrininga mamografije

MART

- Promocija zdravlja sluha i zaštite sluha kod djece i omladine
- 22.03. – Svjetski dan voda

APRIL

- Svjetski dan autizma
- 07.04. – Svjetski dan zdravlja
- Europska sedmica imunizacije
- Svjetski dan veterinara
- Kampanja: Javnozdravstveni aspekti klanja životinja u domaćinstvu - kurban

MAJ

- Svjetski dan prevencije astme - monitoring polena
- Međunarodni dan fizičke aktivnosti
- Dan borbe protiv malignih melanoma kože
- 20.05. – Svjetski dan pčela
- Europska sedmica borbe protiv debljine 22.05.-29.05.
- 31.05. – Svjetski dan bez duhanskog dima

JUNI

- Putna apoteka
- Sunčanica i toplotni udar
- Savjetovanje za zdravo i sigurno ljeto
- Kampanja - Oprez, krpelji!
- Svjetski dan mlijeka 01.06.
- 05.06. – Svjetski dan zaštite okoliša

- 06.06. – Svjetski dan zoonoza
- 07.06. – Svjetski dan sigurnosti hrane
- Svjetski dan dobrovoljnih davalaca krvi 14.06.
- Projekat podizanje svijesti o oralnom zdravlju među djecom u predškolskim ustanovama «Oralna higijena i zaštita od sunca»

JULI

- 28.07. – Svjetski dan borbe protiv hepatitisa

AVGUST

- 01.-07.08. – Svjetska sedmica dojenja

SEPTEMBAR

- Svjetski dan prve pomoći
- 16.09. – Svjetski dan zaštite ozonskog sloja
- 28.09. – Svjetski dan borbe protiv bjesnoće – Veterinarski zavod
- Svjetski dan srca (zadnja nedjelja u mjesecu prema SZO)

OKTOBAR

- Sezonska gripa – preporuke stanovništvu
- Svjetski dan vida
- 02.10. – Svjetski dan domaćih životinja i zaštite životinja
- 04.10. – Svjetski dan borbe protiv raka dojke
- 10.10 Svjetski dan mentalnog zdravlja
- Svjetski dan čistih ruku
- 16.10. – Svjetski dan hrane
- 18.10. Svjetski dan protiv osteoporoze
- 29.10. Svjetski dan borbe protiv moždanog udara

NOVEMBAR

- Kampanja: Kako se zaštititi od hladnoće, povreda i bolesti uzrokovanih zahlađenjem
- 03.11. – One health day
- 11.11.-15.11. – World antibiotic awareness week
- 14.11. Svjetski dan borbe protiv dijabetesa
- 19.11. – Svjetski dan hronične opstruktivne plućne bolesti
- Svjetski dan djeteta

DECEMBAR

- 01.12. - Svjetski dan borbe protiv AIDS-a

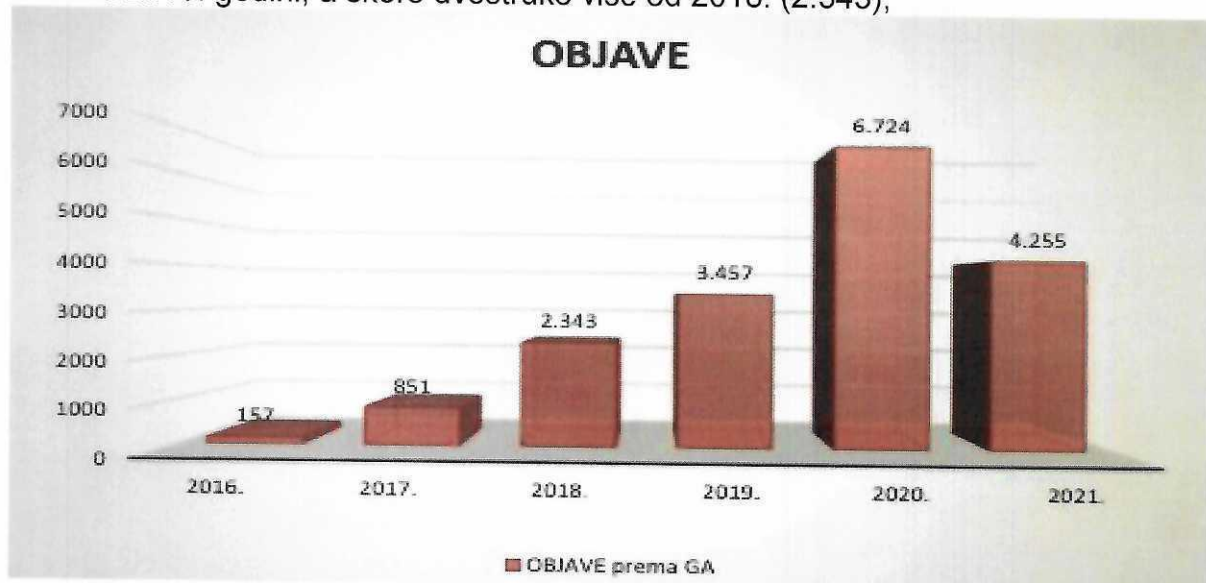
Ukupno **260 članaka** na INZ.ba: U 2020. je bilo 267, u 2019. je bilo 247, u 2018. 143,

Zabilježili smo **161 gostovanja**, specijalna javljanja, emisije i učešća u programima, koja nisu zabilježena u okviru redovnog press clippinga. (U 2020. 155 gostovanja, 2019. godini 132 gostovanja).

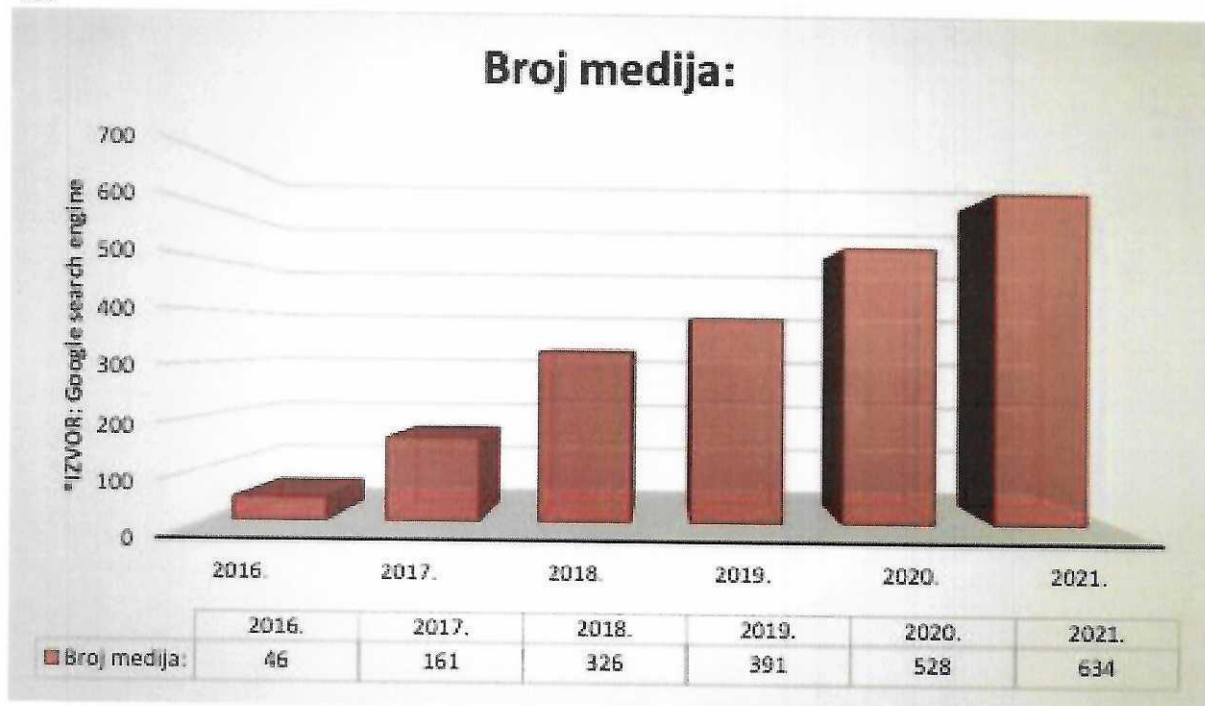
Prema Google search engine u 2021. godini zabilježeno je 4.255 linkova u press klipingu Instituta. To je manje nego 2020. godine (6.724 objava) a više u odnosu na 3457 u 2019. godini, a skoro dvostruko više od 2018. (2.343),

Najviše objava u 2021. godini je bilo u martu (614), aprilu (549) i junu (451), a najmanje u decembru (168).

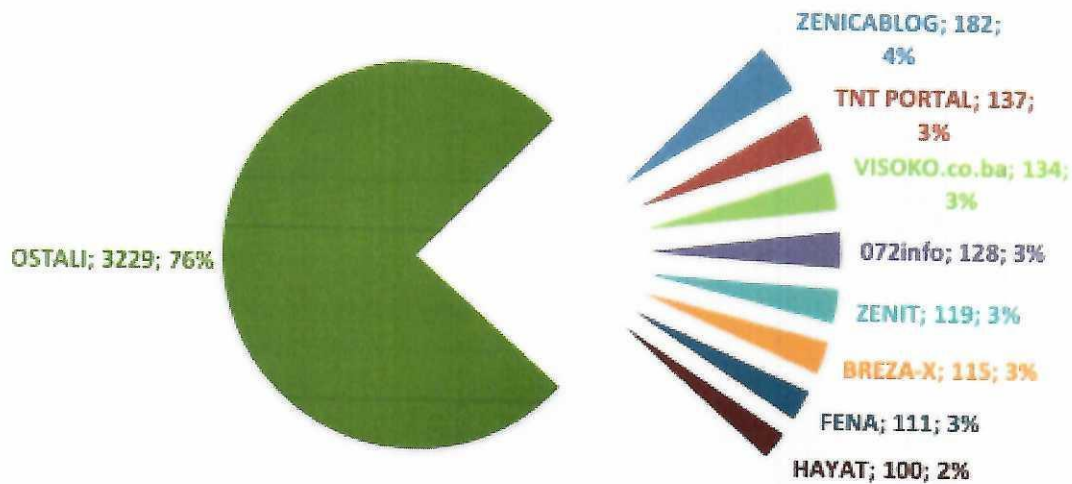

U 2021. je **634 medija objavio nešto o INZ**, u 2020. godini je bilo 528 medija, u 2019. godini je bilo 391 medij, godinu ranije ih je bilo 326, u 2017. samo 167, a u 2016. samo 46.

Čak 8 medija/portala je objavilo više od 100 informacija,

Portal Moje zdravlje kontinuirano objavljuje tekstove o zdravlju, a Jedno zdravlje / One Health specijalizovane članke o ovom konceptu zdravlja.

Osim u svim krajevima BiH, nekoliko naših članaka su prenijeli mediji u Hrvatskoj, Crnoj Gori, Kosovu, Vojvodini, Sandžaku i Srbiji.

Na FB stranici tokom 2021. godine postavljeno je 105 priloga.

Na youtube kanalu je objavljeno 57 videa.

Uvažavajući principe marketinga kao posebne nauke i metodologije, primijenili smo tu metodologiju, prije svega u našim zdravstveno-promotivnim kampanjama, a sa ciljem da naše poruke dopru do što većeg članova ciljane populacije, kao i da dopru na pravi način i proizvedu odgovarajući uticaj. Mi zdravstveno-promotivne kampanje ne radimo radi kampanja, nego da proizvedemo određenu promjenu u znanju stavovima, a posebno ponašanju građana. Iz tog razloga nije svejedno kako smo i kojim komunikacionim kanalima te poruke prenijeli.

Javnozdravstvene kampanje, kao i uopće djelatnost Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica su tokom 2021. dobile značajan medijski prostor, doseg i efikasnost na području Kantona, ali i cijele BiH pa i šire.

Kampanje su planirane, pripremane i provođene prema unaprijed utvrđenom i odobrenom Kalendaru događaja za cijelu godinu. Međutim, drukčiji pristup na osnovu instrukcija, savjeta i koordinaciji Centra za promociju zdravlja, donijeli su izvanredne rezultate.

BITNO je naglasiti da su navedeni rezultati DIO ukupne slike, obzirom da je objektivno do 50 posto rezultata, objava u medijima ostalo nepokriveno ovim izvještajem, jer mediji nemaju obavezu, niti običaj, da dostave informaciju o objavi, te da je Izvještaj koncentrisan na elektronske web medije, dok printani, kao i elektronski (radio, TV) mediji nisu mogli biti prikazani.

Članci objavljeni na www.inz.ba tokom 2020.godine

JANUAR

Objavljeni broj umrlih u ZDK se ne odnosi na protekla 24 sata, nego na period od 22. decembra 04/01/2021 u 15:47

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 52./2020.-01./2021. 05/01/2021 u 21:29
Januar, mjesec podizanja svijesti o “Jednom zdravlju” 08/01/2021 u 10:39

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 01./2021. 12/01/2021 u 16:47
Huseinagić: Uskoro ćemo imati šest savjetovališta za dijabetičare u ZDK-u 13/01/2021 u 7:27

U ZDK registrovane 452 smrti uzrokovane oboljenjem COVID-19 15/01/2021 u 7:30

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 02./2021. 19/01/2021 u 9:38

VIDEO+FOTO: Sastanak o planu vakcinisanja protiv COVID-19 u Federaciji BiH 19/01/2021 u 12:29

Huseinagić: Niko nije obavezan da primi vakcinu 20/01/2021 u 9:14

FOTO: Godišnji sastanak zaposlenika Službe za školsku higijenu INZ-a 21/01/2021 u 15:20

Ugovor INZ-a i “Korpa.ba”: Kupcima još bolja usluga i sigurnija hrana 22/01/2021 u 8:01

Dr. Huseinagić gost u programu Bosanskog Vjestnika FACE TV-a 22/01/2021 u 14:33

Počelo drugo polugodište u ZDK, INZ školama uputio Izmjene i dopune procedura za zaštitu od COVID-19 25/01/2021 u 8:31

Umjetnošću protiv raka grlića maternice 25/01/2021 u 9:32

VIDEO: Huseinagić za BHRT – U ZDK prvo ide vakcinacija zdravstvenih radnika i korisnika staračkih domova 26/01/2021 u 9:22

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 03./2021. 26/01/2021 u 12:57

VIDEO+FOTO: Predavanja i izložba plakata uokviru akcije Stop karcinomu grlića materice 27/01/2021 u 7:13

VIDEO+FOTO: Zdravstveni radnici u ZDK se pripremaju za doček prvih količina COVID-19 vakcina 27/01/2021 u 14:07

Krizni štab ZDK: Pripreme za vakcinaciju odvijaju se planiranom dinamikom 29/01/2021 u 15:28

FEBRUAR

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 04./2021. 02/02/2021 u 15:04 VIDEO x5: Gostovanja na BHT-u, NTV Hayat, TV Sarajevo... 03/02/2021 u 8:25 FOTO: INZ na susretu najuspješnijih kompanija BiH 04/02/2021 u 14:51 Započela nova sezona mjerenja polena u Zenici i ZDK 08/02/2021 u 8:57

Popunite anketu o Vašim stavovima u vezi sa vakcinisanjem protiv COVID-19 08/02/2021 u 17:24

FOTO: Uručeni certifikati ljekarima i sestrama iz dijabetoloških savjetovališta 09/02/2021 u 12:35

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 05./2021. 09/02/2021 u 13:27

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 06./2021. 16/02/2021 u 14:37

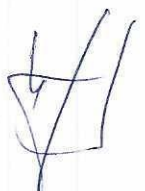
VIDEO: Gostovanje dr. Huseinagića na N1 18/02/2021 u 13:27

Šta je pokazala anketa INZ-a: Dvije trećine anketiranih podržavaju imunizaciju 22/02/2021 u 7:49

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 01. do 07. 02. 2021. 22/02/2021 u 15:11

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 08. do 10. 02. 2021. 23/02/2021 u 12:37

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 07./2021. 24/02/2021 u 12:32

VIDEO x3: O anketi INZ-a u programima N1, Federalne TV i Televizije Sarajevo 24/02/2021 u 13:20

U ZDK uspješno provedena praktična proba i vježba pripremljenosti za imunizaciju protiv Covida-19 25/02/2021 u 7:29

Skupština ZDK usvojila Izvještaj o poslovanju INZ u 2019. 25/02/2021 u 16:53 Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 12. do 18. 02. 2021. 26/02/2021 u 16:01

VIDEO: Krizni štab ZDK – Povećan broj hospitalnih pacijenata sa teškom kliničkom slikom 26/02/2021 u 16:47

MART

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 08./2021. 02/03/2021 u 15:46

Danas je Svjetski dan uha i sluha – Sluh za sve! 03/03/2021 u 7:27

Životinjski otpad – veliki zdravstveni i okolinski problem u ZDK (Karakteristike i utjecaj na okoliš) 05/03/2021 u 6:41

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 19. do 25. 02. 2021. 05/03/2021 u 10:02

Video: Krizni štab zabranio osmomartovske zabave i naložio pojačan policijski i inspekcijски nadzor 05/03/2021 u 14:17

Federalni štab CZ: Priznanja i za Institut i dr. Huseinagića 08/03/2021 u 15:58

Važno je ponoviti: Kako zaštititi sebe i druge od zaraze virusom Covid-19 09/03/2021 u 9:27

VIDEO+FOTO: Prve količine vakcina protiv COVID-19 stigle u ZDK 09/03/2021 u 13:53

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 26.02. do 04.03. 2021. 10/03/2021 u 17:03

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 09./2021. 10/03/2021 u 17:12

VIDEO: Epidemiološka situacija nepovoljna, Vlada ZDK naložila prelazak škola na online nastavu 12/03/2021 u 13:51

Promoviran video „Dijabetes i korona – mi pobjeđujemo prevencijom“ 12/03/2021 u 14:19

Dokumenti, pitanja i odgovori o vakcinama protiv Covid-19 za zdravstvene radnike u ZDK 15/03/2021 u 13:48

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 10./2021. 16/03/2021 u 14:19

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 05. do 11.03. 2021. 17/03/2021 u 12:56

INZ-ova edukacija lovaca iz svih općina ZDK 18/03/2021 u 7:40

FOTO: Započela vakcinacija zaposlenika INZ-a 19/03/2021 u 11:38

Danas se obilježava Svjetski dan voda 2021. 22/03/2021 u 6:48

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 11./2021. 23/03/2021 u 13:03

VIDEO: Stručnjaci INZ-a pojašnjavaju ko je u kojoj grupi prioriteta i gdje će se obavljati vakcinisanje 24/03/2021 u 7:42

Hasanica: Nakon što su postali baza za širenje virusa, zajedno sa osobljem radimo na ponovnom otvaranju vrtića 24/03/2021 u 8:12

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 12. do 18.03. 2021. 24/03/2021 u 18:44

IZMJENE I DOPUNE PROCEDURE ZA RAD PREDŠKOLSKIH USTANOVA 25/03/2021 u 15:33

Smjernice za pokopna društva, vjerske zajednice i osobe koje rukuju mrtvim tijelima COVID-19 pozitivne osobe 30/03/2021 u 15:43

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 12./2021. 30/03/2021 u 15:55

APRIL

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 19. do 25.03. 2021. 01/04/2021 u 16:07

Danas je 2. april, Svjetski dan svjesnosti o autizmu 02/04/2021 u 7:08

INZ-ova kampanja – Kad čovječanstvo pobjeđuje – uspješni primjeri imunizacije 02/04/2021 u 8:07

INZ: Broj umrlih za tri mjeseca 2021. približan brojci umrlih tokom 2020. 05/04/2021 u 7:31

Obavještenje za sve građane ZDK koji su vakcinisani u inostranstvu 05/04/2021 u 16:23

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 13./2021. 06/04/2021 u 16:26

Zdravstveno-veterinarski i ekološki efekti nepravilnog zbrinjavanja otpada životinjskog porijekla 06/04/2021 u 16:40

Sedmi april, Svjetski dan zdravlja – Izgradnja pravednijeg, zdravijeg svijeta za sve 07/04/2021 u 6:54

INZ: Povećana biosigurnost u vrtićima ZDK i odobren nastavak rada 07/04/2021 u 15:20

INZ: Nema dobnih ograničenja u biosigurnosnim mjerama 07/04/2021 u 15:56

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 26.03. do 01.04. 2021. 07/04/2021 u 16:25

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 14./2021. 13/04/2021 u 13:20

U ZDK-u vakcinisano 5.240 osoba, uskoro vakcinacija još 1.340 13/04/2021 u 13:38

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 02.04. do 08.04. 2021. 13/04/2021 u 15:08

VIDEO x5: O imunizaciji, vakcinama, pandemiji, u programima BHT-a, Face TV, NTV Hayat, TV Sarajevo... 16/04/2021 u 11:05

COVID-19 u ZDK: Izražen pad broja zaraženih i umrlih 16/04/2021 u 23:18

Preuzmi brošuru: Prevencija i upravljanje stresom u kriznim situacijama – informacije za osobe u izolaciji 19/04/2021 u 14:52

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 09.04. do 15.04. 2021. 20/04/2021 u 8:50

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 15./2021. 20/04/2021 u 15:57

N1: ZDK – korak ispred drugih 21/04/2021 u 10:15

ZDK: Kampanja o važnosti vakcinacije 22/04/2021 u 11:59

Povodom Svjetskog dana veterinara – Odgovor veterinara na krizu Covid-19 26/04/2021 u 6:43

Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 16.04. do 22.04. 2021. 27/04/2021 u 5:27

Evropska sedmica imunizacije: Slaba vakcinisanost najmlađih alarm roditeljima i opasnost za sve 27/04/2021 u 6:15

INZ-ovi edukativno-promotivni materijali za imunizaciju dostupni za preuzimanje 27/04/2021 u 12:24

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 16./2021. 27/04/2021 u 13:30

Upute za održavanje sjednica i radnih tijela Skupštine ZDK, gradskih i općinskih vijeća, te pretresa u sudovima ZDK 27/04/2021 u 14:27

Video x2: Gostovanja na TVSA i FTV povodom Evropske sedmice imunizacije i Svjetskog dana veterinara 30/04/2021 u 13:22

MAJ

U susret Svjetskom danu prevencije astme 03/05/2021 u 6:23

VIDEO: Svjetski dan prevencije astme prilika da se ukaže na značaj mjerenja polena 04/05/2021 u 6:24

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 17./2021. 04/05/2021 u 15:45
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 17./2021. 04/05/2021 u 15:45
Gostovanja: O veterinarstvu na BHT1, o polenu i astmi na TVSA... 05/05/2021 u 10:32
Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 23.04. do 29.04. 2021. 05/05/2021 u 12:26
Zakonske obaveze i potencijalne mogućnosti zbrinjavanja otpada životinjskog porijekla na području ZDK 07/05/2021 u 15:27
Danas je Međunarodni dan fizičke aktivnosti, njen značaj poseban u doba Covid-ograničenja 10/05/2021 u 7:54
INZ objavio Izmjene i dopune Procedure za rad predškolskih ustanova 11/05/2021 u 14:38
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 18./2021. 11/05/2021 u 16:12
Međunarodni dan sestrinstva: Zastrašujući podaci uzrokovani pandemijom zahtjevaju hitnu reakciju nadležnih 12/05/2021 u 7:00
Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 30.04. do 06.05. 2021. 12/05/2021 u 12:06
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 19./2021. 18/05/2021 u 15:17
U Zeničko-dobojskom kantonu 17.000 vakcinisanih 18/05/2021 u 20:36
U ZDK počela vakcinacija medijskih radnika 19/05/2021 u 12:21
Delegacija Vlade ZDK posjetila INZ: Medijski radnici opravdano među prioritetima za vakcinu protiv korona virusa 19/05/2021 u 15:22
Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 07.05. do 13.05. 2021. 19/05/2021 u 20:33
Danas je Svjetski dan pčela – UN pozivaju: Izgradite bolje za pčele 20/05/2021 u 6:18
Na međunarodnom skupu o mjeriteljstvu predstavljen „One health“ koncept rada INZ 21/05/2021 u 6:39
Video x9: O imunizaciji i drugim aktuelnostima na N1, BHT, Novoj BH, NTV Hayat, FTV... 24/05/2021 u 14:18
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 20./2021. 25/05/2021 u 15:00
U toku je Evropska sedmica borbe protiv debljine – Kako izračunati svoj BMI i šta poduzeti 27/05/2021 u 7:15
Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 14.05. do 20.05. 2021. 27/05/2021 u 15:51
Danas je Svjetski dan bez duhanskog dima – Trebamo sagorijevati kalorije, a ne cigarete, glavni riziko-faktor na kojeg možemo uticati 31/05/2021 u 6:49

JUNI

Danas je Svjetski dan mlijeka kojeg ne koristimo dovoljno – upoznajmo njegove prednosti 01/06/2021 u 6:07
INZ i zvanično suosnivač regionalne mreže institucija “Jednog zdravlja” 02/06/2021 u 6:44
Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 21.05. do 27.05. 2021. 02/06/2021 u 13:11
INZ: Naredna tri mjeseca posebno obratite pažnju – nezaštićena izloženost suncu vodi ka zloćudnim promjenama 03/06/2021 u 6:41
Uoči Svjetskog dana okoliša – Do boljeg zdravlja kroz zaštitu okoliša 04/06/2021 u 7:22
Krizni štab usvojio revidirani Plan imunizacije u ZDK 04/06/2021 u 14:55
Revizija i izmjena Procedure za rad predškolskih ustanova 04/06/2021 u 15:21
Sigurna hrana danas za zdravo sutra 07/06/2021 u 6:52
Islamska zajednica u BiH, Agencija za halal certificiranje i INZ u zajedničkom projektu do sigurnijeg procesa pripreme kurbanskog mesa 08/06/2021 u 8:59

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.05. do 03.06. 2021. 08/06/2021 u 11:16

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 04.06. do 10.06.2021. 16/06/2021 u 22:28

Stručnjaci INZ-a predavači na Međunarodnom savjetovanju u Hrvatskoj 19/06/2021 u 6:50

INZ: Sunčanica i toplotni udar najveći neprijatelji našeg organizma 21/06/2021 u 7:05

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 11.06. do 17.06.2021. 22/06/2021 u 17:09

Stručnost i kvalitet rada laboratorija INZ-a potvrđena u projektu Instituta iz Češke 23/06/2021 u 13:44

INZ preporuke: Šta spakovati u Putnu apoteku? 24/06/2021 u 7:20

Koji su savjeti stručnjaka za sigurnije i zdravije ljeto 28/06/2021 u 6:16

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 18.06. do 24.06.2021. 29/06/2021 u 16:41

JULI

Savjeti za bezbjedno "COVID" ljetovanje 01/07/2021 u 7:24

Šta treba znati o otpadu životinjskog porijekla i njegovom zbrinjavanju 02/07/2021 u 7:03

Za 30 mjeseci gotovo 10 hiljada besplatnih mamografskih pregleda u ZDK, projekt se nastavlja i u 2021. 05/07/2021 u 7:25

SVJETSKI DAN ZOONOZA 2021. – Tema: "Prekinimo lanac zoonotske transmisije." 06/07/2021 u 11:55

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 25.06. do 01.07.2021. 06/07/2021 u 13:58

Koji su rizici u hrani tokom ljetnih mjeseci 08/07/2021 u 7:30

Pravo je vrijeme za uklanjanje ambrozije prije nego ona postane problem svima 12/07/2021 u 7:18

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 02.07. do 08.07.2021. 14/07/2021 u 21:40

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 09.07. do 15.07.2021. 21/07/2021 u 19:01

Ljeto je – saznajte više o koristima i rizicima intenzivne upotrebe bazena za rekreaciju 26/07/2021 u 7:00

VIDEO: Krizni štab usvojio revidirani Plan imunizacije koji omogućuje vakcinaciju svih dobnih grupa 26/07/2021 u 17:00

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 16.07. do 22.07.2021. 27/07/2021 u 17:53

Danas je Svjetski dan hepatitisa – ova bolest ne može čekati 28/07/2021 u 6:47

Kako se zaštititi od polenske alergije? 30/07/2021 u 7:22

AUGUST

Projekt besplatnih mamografskih pregleda i tokom 2021. godine 02/08/2021 u 10:22

U ZDK prvu vakcinu primilo više od 34 hiljade, potpuno vakcinisano 20.713 osoba 04/08/2021 u 8:06

Izveštaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 23.07. do 29.07.2021. 05/08/2021 u 11:40

MADI Tešanj: Više od 200 vakcinisanih u jednom danu 08/08/2021 u 10:22

INZ u Zenici organizuje interaktivno predavanje o značaju majčinskog dojenja beba 09/08/2021 u 7:47

Do kraja vikenda prvu dozu primilo 41.553, obje doze 22.318 osoba u ZDK 10/08/2021 u 12:15

INZ: Mlade i buduće majke o značaju majčinskog dojenja u prvih šest mjeseci života bebe 11/08/2021 u 8:57

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 30.07. do 05.08.2021. 12/08/2021 u 8:49

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 06.08. do 12.08.2021. 18/08/2021 u 14:53

AUDIO: Poslušajte gostovanja stručnjaka INZ-a u seriji emisija "Čovjek, zdravlje i okoliš" Radija Zenit 20/08/2021 u 11:56

Prvu dozu primilo 50 hiljada, potpuno vakcinisano više od 22 hiljade stanovnika ZDK 25/08/2021 u 12:39

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 13.08. do 19.08.2021. 25/08/2021 u 14:05

Za zaposlenike većih kompanija osigurana vakcinacija na radnom mjestu 27/08/2021 u 13:01

Vakcinisani građani ZDK mogu u domovima zdravlja preuzimati potvrde sa QR kodom 30/08/2021 u 7:03

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 20.08. do 26.08.2021. 31/08/2021 u 11:15

SEPTEMBAR

Škole u ZDK dobile nove upute, u učionice ulazi manje od polovine vakcinisanog osoblja i nastavnika 01/09/2021 u 7:00

VIDEO+FOTO: Na dva gradilišta autoputa A1 vakcinisano više od 250 radnika iz BiH i Turske 02/09/2021 u 6:45

Vakcinacija jedini i najbolji lijek za izlaz iz pandemije koronavirusa 02/09/2021 u 14:43

VIDEO+FOTO: INZ sa direktorima i kriznim štabovima škola iz ZDK o biosigurnosti u doba pandemije 06/09/2021 u 13:46

Dr. Huseinagić otkrio kako se trujemo hranom: Toga postajemo svjesni tek kasnije 06/09/2021 u 19:44

Danas je Svjetski dan čistog zraka za plavo nebo 07/09/2021 u 6:59

VIDEO+FOTO: Samo osam od 100 ljudi na Planeti udiše nezagađen zrak 07/09/2021 u 12:48

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 27.08. do 02.09.2021. 07/09/2021 u 13:40

Do vikenda u ZDK potpuno vakcinisano 29.503 osobe 08/09/2021 u 6:43

VIDEO: Gostovanje dr. Huseinagića u Newsroomu N1 televizije 09/09/2021 u 15:32

Danas je Međunarodni dan Prve pomoći 11/09/2021 u 7:27

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 03.09. do 09.09.2021. 14/09/2021 u 15:16

Vakcinisani radnici konfekcije „Zenko“, sljedeće sedmice pripadnici Oružanih snaga BiH 15/09/2021 u 12:08

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 10.09. do 16.09.2021. 22/09/2021 u 5:15

VIDEO+FOTO: INZ vakcinisao pripadnike OS BiH u srednjoj Bosni 22/09/2021 u 6:44

VIDEO+FOTO: Čelnici INZ u posjeti Općini Kakanj, intenzivirana saradnja sa općinama i gradovima ZDK 22/09/2021 u 7:01

Stručni skup Ljekarske komore ZDK: Covid-19 – Šta smo naučili i naše iskustvo u tretmanu Covid-19 pacijenata 22/09/2021 u 11:05

Svjetski dan srca – mjerenje krvnog pritiska, holesterola i triglicerida – SC “Džananović” srijeda od 12 do 14 sati 28/09/2021 u 13:03

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 17.09. do 23.09.2021. 28/09/2021 u 13:50

Svjetski dan bjesnila 28/09/2021 u 14:52

VAŽNO JE ZNATI: Povodom Svjetskog dana srca 29/09/2021 u 10:18 VIDEO+FOTO: INZ obilježio Svjetski dan srca – Prevencija je najbolji lijek protiv “svjetskog ubice broj 1.” 29/09/2021 u 14:13

OKTOBAR

VIDEO+FOTO: INZ proširuje saradnju sa lokalnim zajednicama u Usori i Doboj Jugu 01/10/2021 u 7:22

Oktober: Mjesec borbe protiv raka dojke 04/10/2021 u 9:52

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 24.09. do 30.09.2021. 05/10/2021 u 10:15

VIDEO x2: Dr. Kuduzović gošća u programima N1 i TVSA 05/10/2021 u 10:59

VIDEO+FOTO: INZ organizovao skup o značaju i mogućnostima razvoja pčelarstva 7/10/2021 u 6:36

Potpisan Sporazum o saradnji INZ i CK ZDK 08/10/2021 u 14:29

VIDEO: Nedjelja je Svjetski dan mentalnog zdravlja 09/10/2021 u 8:29

Izveštaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 01.10. do 07.10.2021. 12/10/2021 u 15:26

Potpisan Sporazum o saradnji Medicinske škole Zenica i INZ 13/10/2021 u 9:33

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 40./2021. 13/10/2021 u 18:10

Danas je Svjetski dan vida – Svaki četrnaesti školarac u ZDK ima probleme s vidom 14/10/2021 u 7:30

O novim praksama i metodama zaštite zdravlja razgovarali stručnjaci, veterinari, inspektori i zvaničnici vlasti 14/10/2021 u 8:38

Unapređenje programa besplatne mamografije u ZDK 14/10/2021 u 14:47

Učenici Druge gimnazije Zenica u posjeti laboratoriji INZ-a 14/10/2021 u 15:05 FOTO: Tim INZ-a proveo testiranje dijela učesnika posjete delegacije na UNZE 15/10/2021 u 6:05

Danas je Svjetski dan pranja ruku 15/10/2021 u 7:06

VIDEO+FOTO: INZ i Agencija za sigurnost hrane BiH obilježili “Svjetski dan hrane 2021.” 16/10/2021 u 6:02

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 41./2021. 20/10/2021 u 14:18

Visoko: Edukativno predavanje za proizvođače i prerađivače mlijeka 20/10/2021 u 15:53

Šest godina rada Instituta za zdravlje i sigurnost hrane 21/10/2021 u 7:33

Sporazum o saradnji INZ-a i Općine Breza 22/10/2021 u 7:34

FOTO: Ružičasti oktobar – mjesec borbe protiv raka dojke 26/10/2021 u 12:36 Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 42./2021. 27/10/2021 u 14:52

INZ će povećati svoju prisutnost i u Tešnju 28/10/2021 u 7:14

Dobra farmska praksa u mljekarstvu – Edukacija proizvođača sirovog mlijeka u ZDK 29/10/2021 u 6:25

Direktor INZ gost programa BHT1 i TVSA 29/10/2021 u 11:17

Usvojen Izveštaj o radu INZ za 2020. godinu 29/10/2021 u 17:20

Tim INZ-a u posjeti Nastavnom zavodu “Andrija Štampar” u Zagrebu 31/10/2021 u 15:21

NOVEMBAR

Oktobar je mjesec borbe protiv raka dojke, ali borba mora trajati cijelu godinu 02/11/2021 u 6:06

Dan jednog zdravlja – One health day 2021. 03/11/2021 u 7:32

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 43./2021. 03/11/2021 u 12:52

Općina Žepče i INZ zajedno u više projekata razvoja lokalne zajednice 04/11/2021 u 7:14

Poruke skupa veterinara u Zenici: “Jedno zdravlje” je najbolje rješenje u zaštiti zdravlja 05/11/2021 u 6:43

Općina Zavidovići i INZ potpisali Sporazum o unapređenju saradnje 10/11/2021 u 6:04

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 44./2021. 10/11/2021 u 15:48

FOTO: Dr. spec. Elma Kuduzović predavač na Okruglom stolu Eko foruma 11/11/2021 u 15:39

VIDEO: INZ i Općina Vareš zajedno za dobrobit građana 13/11/2021 u 6:40

Svjetski dan borbe protiv dijabetesa 14/11/2021 u 10:44

VIDEO+FOTO: Dijabetes – bolest modernog društva protiv koje se najbolje boriti prevencijom i kontrolom 6/11/2021 u 6:29

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 45./2021. 17/11/2021 u 8:58

FOTO+VIDEO: Plavi novembar – Mjesec borbe protiv karcinoma testisa 17/11/2021 u 11:42

VIDEO+FOTO: Konferencija o unapređenju mamografskog skrining programa u ZDK 18/11/2021 u 16:56

Svjetski dan djeteta 20/11/2021 u 6:09

Održan šesti Međunarodni kongres o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima 22/11/2021 u 6:56

FOTO: Završene aktivnosti u okviru “Plavog novembra” na UNZE 22/11/2021 u 11:41

Svjetska sedmica svijesti o antimikrobnoj rezistenciji – događaj u Zenici! 22/11/2021 u 14:11

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 46./2021. 23/11/2021 u 12:59

VIDEO+FOTO: Stručni skup i predavanja o antimikrobnoj rezistenciji 24/11/2021 u 11:39

VIDEO x10: INZ prisutan na BH. televizijama – BHT1, FTV, N1, TVSA.... 24/11/2021 u 13:37

FOTO: Predavanje o značaju pravilne prehrane i mjerenje šećera dijabetičarima u Visokom 24/11/2021 u 13:59

VIDEO+FOTO: Pčelarima iz 16 općinskih udruženja uručeno 3.500 sadnica pitomog kestena 30/11/2021 u 6:22

DECEMBAR

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 47./2021. 01/12/2021 u 16:21

Uprava policije MUP-a ZDK i INZ nastavljaju i intenziviraju saradnju 02/12/2021 u 14:26

Posjete dijabetološkim centrima u Žepču i Zavidovićima 02/12/2021 u 16:44

Predstavnicima općina i gradova ZDK predstavljen Nacrt Strategije ruralnog razvoja ZDK 03/12/2021 u 6:00

OS BiH dodjelile opremu iz NATO donacije INZ-u 06/12/2021 u 9:50

Zoonotski potencijal parazita pasa i mačaka 06/12/2021 u 15:10

Bruceloza: nositelji, simptomi, preventivne mjere i korisne informacije 07/12/2021 u 14:24

Sigurnost hrane 08/12/2021 u 8:51

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 48./2021. 08/12/2021 u 15:47

Epidemiološka situacija nepovoljna, restriktivnije mjere pred Novogodišnje praznike 08/12/2021 u 17:13

Uticaj zoonoza na ljude 09/12/2021 u 7:57

Biosigurnosne mjere u sprečavanju pojave i suzbijanju zaraznih bolesti kod životinja 10/12/2021 u 6:55

AKAZ: Stručni seminar o kvalitetu u zdravstvu 11/12/2021 u 14:31

FOTO: Predavanja o dijabetesu u Tešnju i Maglaju 12/12/2021 u 12:42

Animalni otpad 13/12/2021 u 13:07

Mikrobiološke opasnosti u hrani 14/12/2021 u 7:16

FOTO: Edukacija veterinarskih organizacija iz ZDK iz oblasti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD) 14/12/2021 u 11:21

Utjecaj hemijski nedozvoljenih sredstava u prehrani na zdravlje ljudi 15/12/2021 u 6:53

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 49./2021. 15/12/2021 u 9:13

Trovanje hranom 16/12/2021 u 7:24

Zenički medijski radnici primili i treću dozu vakcine protiv koronavirusa 16/12/2021 u 20:05

VIDEO+FOTO: INZ i Malak Farma sarađuju na unapređenju kvalitetne organske proizvodnje 17/12/2021 u 6:58

Ministarstvo obrazovanja ZDK i INZ u novim projektima “za zdravije školske objekte” u 2022. godini 21/12/2021 u 6:41

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 50./2021. 22/12/2021 u 12:43

Predavanje i diskusija o imunizaciji protiv COVID-19 u Studentskom centru UNZE 27/12/2021 u 21:23

INZ savjetuje: Tokom praznika obratiti pažnju na pravilnu prehranu 29/12/2021 u 7:00

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 51./2021. 29/12/2021 u 15:27

Prisutnost u medijima - U proteklom periodu intenzivirana je objava naših saopćenja, kao i praćenje direktnih objava medija sa naših događaja, kao i reemitovanje saopćenja koja im prosljedimo. Zahvaljujući novom pristupu broj objava je značajno uvećan.

Prema nepotpunom spisku medija koji su tokom protekle godine objavljivali naše informacije je 4.255 objava samo putem internet stranica. To znači prosječno skoro 12 objava svakog dana ili skoro 52 objave sedmično tokom godine. Svaki od ovih medija je objavio između jedne i nekoliko desetina informacija iz INZ, što je doprinjelo da se naše aktivnosti uistinu vide u svim krajevima BIH.

Naši stručnjaci su gostovali u nizu televizijskih i radijskih emisija i to pored lokalnih medija, znatno više na medijima koji emituju na nacionalnom nivou (BHT1, FTV, Hayat, TV1, N1, BHRadio1, Federalni radio, Radio Slobodna Europa, TV Sarajevo,...

Bitno je naglasiti da svaki od ovih medija ima i svoje profile na društvenim mrežama, te se tako naše informacije dodatno distribuiraju konzumentima.

Najmanje 634 elektronskih medija je objavilo najmanje jedan članak o INZ-u.

6. STRUČNI I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Institut je u toku 2021. godine provodio i istraživačku djelatnost kroz rad stručnih istraživačkih timova Ovdje je prezentovan i rad Institutovih stručnjaka koji su učestvovali u istraživanjima drugih institucija. Dio istraživanja je okončan i objavljen/prezentovan, a dio je u toku tako da njihovo objavljivanje očekujemo u narednom periodu.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	The Global One Health Environment
Učesnici u istraživanju	Abed Y, Sahu M, Ormea V, Man L, Lueddeke G, Laaser U, Hokama T, Goletić R, Eliakimu E, Dobe M, Seifman R.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	South Eastern European Journal of Public Health; DOI: https://doi.org/10.11576/seejph-4238 ; Published 2021-03-15.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Detection of CTX-M-15 harboring <i>Escherichia coli</i> isolated from poultry feces
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Fetahagić M, Bedenić B, Beader N, Uzunović S, Dizdarević J, Gladan M.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	31 st European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases (ECCMID), ONLINE, 09 – 12 July 2021. Final Programme eP3111 (185). https://markterfolg.de/ESCMID/Final_Programme_2021/#page=184

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Retrospective analysis of the frequency of Hepatitis B virus infection on the basis of serological molecular diagnosis in Zenica-doboj canton
Učesnici u istraživanju	Karić M, Ibrahimagić A, Hercegovac A
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	ZKMLDFBiH 2021; 1: 1-16

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Importance of monitoring and determination of mycotoxins in food products.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	ZKMLDFBiH 2021; 1: 73-84.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Hygienic and sanitary conditions in school with reference to COVID-19.
Učesnici u istraživanju	Karić M, Ibrahimagić A, Hercegovac A
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Naša škola LXVII 2021; 265; 95: 23-38.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Detection and characterisation of extended-spectrum and plasmid-mediated AmpC β -lactamase produced by <i>Escherichia coli</i> isolates found at poultry farms in Bosnia and Herzegovina
Učesnici u istraživanju	Fetahagic M, Ibrahimagic A, Uzunović S, Beader N, Elveđi-Gašparović V, Luxner J, Gladan M, Bedenić B
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Arh Hig Rada Toksikol 2021; 72 (4): 305-314.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	PeekAsa C. Trends in Suicide Mortality in the Federation of Bosnia and Herzegovina – 2010-2020
Učesnici u istraživanju	Cilović-Lagarija Š, Hasanica N, Musa S,
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Med Arch. 2021;75(4):312-32.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	An Overview of Human Resources and Capacity in Health Care Institutions in the Federation of Bosnia and Herzegovina in the Context of Responding to the COVID 19 Pandemic.
--------------------------------------	--

Učesnici u istraživanju	Cilović-Lagarija Š, Hasanica N, Mulić M, Tahirović S, Radojičić M, Branković S, Pilav A, Huseinagić S, Musa S.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Mater Sociomed. 2021;33(1):56-9.
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Evaluation of Dental Health Care Efficiency in Federation of Bosnia and Herzegovina During Eight Years' Time Frame.
Učesnici u istraživanju	Selimović-Dragaš M, Hasanica N, Sokić-Begović E, Pestek A, Radojičić M, Branković S, Cilović-Lagarija Š.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Int J Biomed Healthc. 2021;9(1):24-8.
Naziv istraživanja ili stručnog rada	All-Cause Mortality Trends in Federation of Bosnia and Herzegovina in Period 2011 – 2020 with Focus on the Leading Causes of Death in 2020.
Učesnici u istraživanju	Cilović-Lagarija Š, Hasanica N, Radojičić M, Sokić- Begović E, Mulić M, Mijović B, Pilav A, Bardehle D, Musa S.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Int J Biomed Healthc. 2021;9(2):92-6.
Naziv istraživanja ili stručnog rada	A Study of Patient Satisfaction With Healthcare.
Učesnici u istraživanju	Cilović-Lagarija Š, Hasanica N, Kuduzović E, Radojičić M, Sokić-Begović E.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Int J Biomed Healthc. Ahead of print.
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Seroepidemiološka studija COVID-19 infekcije na području Općine Zavidovići
Učesnici u istraživanju	Sarajlić-Spahić S, Bašić F, Huseinagić S, Hasanica N, Durmišević J, Skomorac M, Begagić S
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga patronažne medicinske sestre/tehničara pri timu porodične medicine u Domu zdravlja Zenica i Domu zdravlja Visoko
Učesnici u istraživanju	Sarajlić-Spahić S, Huseinagić S, Hasanica N, Skomorac M, Begagić S, Salčinović F
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Sigurnost hrane kao mehanizam zaštite prava potrošača i subjekata u poslovanju hranom
Učesnici u istraživanju	Sinanović A
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	"Pravo i finansije" Izdavač REC d.o.o., novembar 2021. godina, str. 19-23.
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Subjektivna procjena učesnika nastavnog procesa o uspješnosti kontinuirane provedbe online nastave solfeggia
Učesnici u istraživanju	Kazić S, Hodžić-Mulabegović N, Begagić S.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Music Pedagogy in the Context of Present and Future Changes 7
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Monitoring prisustva i kretanja glodara na području ZDK u periodu mart-novembar 2021.
Učesnici u istraživanju	Gluhić A, Huseinagić S, Bašić F.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica

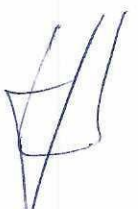

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Characteristics of Symptomatic and Asymptomatic Patients with COVID-19 and Seroprevalence of Anti-SARS-CoV-2 Antibodies in Zavidovići, Bosnia and Herzegovina
Učesnici u istraživanju	Huseinagić S, Sarajlić-Spahić S, Bašić F, Durmišević J, Ibrahimagić A.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	European Journal of Medical and Health. February 10, 2022
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Istraživanje antimikrobne rezistencije kod izolovanih kultura bakterija
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Dizdarević J, Gladan M, Idrizović E.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Promocija adekvatnog zbrinjavanja otpada životinjskog porijekla i mapiranje lokacija divljih deponija otpada životinjskog porijekla na području Zeničko-dobojskog kantona
Učesnici u istraživanju	Goletić R.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Analiza rizika i biosigurnosne mjere u pčelarstvu
Učesnici u istraživanju	Čaušević B, Haurdić B, Gladan M, Husieinagić
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Detekcija plijesni i mikotoksina u proizvodima namjenjenim za ljudsku i animalnu prehranu".
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Uzunović S, Salkić A, Kovač Č, Čaušević B, Huseinagić S, Gladan M, Idrizović E.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Studija uticaja emisije polutanata iz kućnih ložišta na zagađenje zraka na području ZDK
Učesnici u istraživanju	Kubat S, Beriša Fazlagić A, Salcinović F, Rondić N, Durmišević J, Mitrović S.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica
Naziv istraživanja ili stručnog rada	Registar zagađivača iz kućnih ložišta na području ZDK i utjecaj istih na zrak
Učesnici u istraživanju	Kubat S, Beriša Fazlagić A, Salcinović F, Rondić N, Durmišević J, Mitrović S, Lelić M.
Mjesto prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica

7. AKREDITACIJA LABORATORIJA

Institut je u 2021. godini po prvi put obnovio akreditaciju svojih laboratorija i laboratorijskih metoda. Ovaj put je audit rađen pod nadzorom Europskog tijela za akreditaciju laboratorija, i završen je potpuno uspješno, praktično bez primjedbi, što pokazuje da je Institut na ovom planu dostigao europski nivo po pitanju provođenja akreditacijskih standarda ISO 17025.

Ovdje treba naglasiti da se bez akreditacije laboratorija prema standardu ISO 17025, praktično ne može raditi jer se nalazi neakreditovanih laboratorija ne uvažavaju.

8. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Institut je u 2021. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od **5.792.453 KM** i rashode u ukupnom iznosu od **5.766.984 KM**, odnosno ostvario je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od **25.469 KM**.

8.1. PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu 2021. godini iznosi: 5.792.453 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine povećanje za 139.563 KM odnosno 2,47%.

Ostvareni prihodi u periodu 2019-2021. godina:

	2019	2020.	2021.	Indeks 2021/2020
Poslovni prihodi	5.377.449	5.543.465	5.740.194	103,55%
Finansijski prihodi	229	1.674	3.893	232,56%
Ostali prihodi	5.831	107.751	48.366	44,88%
Ukupni prihodi	5.383.543	5.652.890	5.792.453	102,47%

Pregled prihoda prema izvorima:

IZVORI PRIHODA	Realizovano 2019.g.	Realizovano 2020.	Plan 2021.	Realizovano 2021.	Indeks Realiz 2021/ Realiz 2020	Indeks Plan/Realizac 2021.
Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK	2.875.357	2.740.999	2.850.000	2.902.149	105,88%	101,83%
Budžet ZDK - Ministarstvo zdravlja	108.900	213.900	130.000	256.141	119,75%	197,03%
Budžet ZDK - Ministarstvo poljoprivrede	200.000	0	200.000	170.940	#DIV/0!	85,47%
HACCP, sanitarni minimum i ostale konsultantske usluge	98.731	70.471	90.000	134.350	190,65%	149,28%
DDD usluge	800.575	1.143.935	965.000	848.369	74,16%	87,91%
Klinička mikrobiologija i sanitarni pregledi	510.446	479.959	505.000	480.085	100,03%	95,07%
Sanitarna hemija	41.759	38.625	45.000	46.526	120,46%	103,39%
Epidemiološka ambulanta - vakcinacije	130.523	105.574	110.000	105.236	99,68%	95,67%
Veterinarska mikrobiologija	52.087	98.712	120.000	98.218	99,50%	81,85%
Sanitarna mikrobiologija	424.220	372.821	400.000	316.653	84,93%	79,16%
Projekti	58.600	80.342	80.000	6.338	7,89%	7,92%
Ostali izvori	82.344	307.553	170.000	427.448	138,98%	251,44%
UKUPNO	5.383.542	5.652.890	5.665.000	5.792.453	102,47%	102,25%

Planom prihoda za 2021. godinu bilo je predviđeno 200.000 KM transfera preko Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, što predstavlja povrat ranije ukinutih sredstava. Projekti finansirani od strane Ministarstva za poljoprivredu,

vodoprivredu i šumarstvo su realizirani u 2021. godini. Iskazani prihodi su manji od planiranog iznosa iz razloga što je Institut na ime realizacije projekata bio u obavezi platiti PDV na iznos naknade koja je dodjeljena za realizaciju istih.

Iako u otežanim uslovima usljed pandemije, zadržan je izrazito visok nivo ostvarenja prihoda po osnovu usluga kliničke mikrobiologije i sanitarnih pregleda. Prihod ostvaren po osnovu edukacije iz oblasti sanitarnog minimuma je porastao sa 61.281 KM na 80.821 KM, što je uz značajne druge edukacije i konsultantske usluge dovelo do rasta prihoda po osnovu edukacija i konsultantskih usluga za 63.879 KM, odnosno za čak 90,65%.

Prihodi ostvareni pruženjem DDD usluga su niži u odnosu na prethodni period prije svega iz razloga što su mnogi subjekti koji su u prethodnoj 2020. godini značajno koristili uslugu dezinfekcije odustali od korištenja iste. U 2020. godini je realizirana i protivepidemijska dezinfekcija, koja nije realizirana u 2021. godini. S druge strane, kontinuitet nelojalne konkurencije koji damping cijenama stalno pokušavaju preuzeti dio tržišta ddd usluga na kojem mi ostvarujemo prihod.

Ostvareni prihodi po osnovu usluga veterinarske mikrobiologije, iako nisu ostvarili planirani rast, sačuvani su na gotovo identičnom nivou kao u 2020. godini.

Značajno je smanjenje ostvarenih prihoda je prisutno po osnovu pružanja usluga mikrobioloških analize hrane, vode i briseva (sanitarna mikrobiologija). Ostvareno je manje prihoda po navedenom osnovu za 56.168 KM, odnosno za 15,07%. Navedena situacija je razlog zbog čega su poduzeti dodatni naponi i aktivnosti na ostvarenju odatnih tržišnih prihoda, a kako bi se ostvarili prihodi koji bi nadoknadili navedeno smanjenje. S tim u vezi, učinjena je i reorganizacija u dijelu organizacionih jedinica Instituta.

Smanjenje ostvarenih prihoda na stavci „projekti“ je rezultat smanjene aktivnosti po tom osnovu prije svega usljed okolnosti izazvanih pandemijom korona virusa. Povećanje prihoda pod stavkom „ostali prihodi“ su značajno povećani prije svega iz razloga prihoda po osnovu priznatih donacija, gdje u prvom redu ističemo donirane vakcine za potrebe prevencije bolesti izazvane korona virusom. Nastavljene su aktivnosti na naplati ranije otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i po tom osnovu je ostvaren prihod u iznopsu od 43.522 KM.

Značajno je istaknuti da su direktni prihodi po osnovu pružanja usluga na izrazito visokom nivou i iznose 2.005.709 KM, što predstavlja učešće u ukupnim приходima u procentualnom iznosu od 34,63 %.

8.2. RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi 2021. godini iznose: **5.766.984 KM**, što je u odnosu na isti period prethodne godine povećanje za 318.518 KM, odnosno za 5,85%.

Ostvareni rashodi u periodu 2019-2021. godina:

	2019.	2020.	2021.	Indeks 2021/2020
Poslovni rashodi	5.080.778	5.315.225	5.728.631	108%

Ostali rashodi	145.832	133.241	38.353	29%
Ukupni rashodi	5.226.610	5.448.466	5.766.984	106%

Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu

	Realizovano	Realizovano	Realizovano	Planirano	Indeks	Indeks
	2019.	2020.	2021.	2021.	2021/2020	Realiz/Plan 2021
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	3.375.539	3.608.135	3.909.587	3.875.000	108,35%	100,89%
Materijalni troškovi	457.048	451.220	549.339	470.000	121,75%	116,88%
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	364.509	403.025	414.403	415.000	102,82%	99,86%
Troškovi usluga	435.650	391.351	430.776	410.000	110,07%	105,07%
Amortizacija	249.997	264.555	261.626	265.000	98,89%	98,73%
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	94.849	106.396	91.476	120.000	85,98%	76,23%
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa po-traživanja	133.821	36.261	10.435	25.000	28,78%	41,74%
Ostali rashodi	115.197	187.523	99.342	100.000	52,97%	99,34%
UKUPNI RASHODI	5.226.610	5.448.466	5.766.984	5.680.000	105,85%	101,53%

U nominalnom iznosu najviše su rasli troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih koji su u 2021. godini iznosili 3.909.587 KM i u odnosu na prethodnu godinu su veći za 301.452 KM, ili 8,35%. Razlog tome je prije svega, primjena novog kolektivnog ugovora, a što je podrazumjevalo obračun po višoj, poovoljnijoj satnici u toku cijele 2021. godine u odnosu na 2020. godinu.

Grupa rashoda koji se odnose na materijalne troškove bilježi rast u odnosu na prethodnu godinu za 98.119 KM, odnosno za 21,75%. Međutim, značajno je napomenuti da se na stavci materijalnih troškova nalaze i implementirane vakcine protiv korona virusa od strane Instituta, a što je značajno povećalo materijalne troškove usljed razduženja implementiranih vakcina.

Rashodi grupisani prema pregledu kao troškovi usluga su u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu ostvareni u iznosu većem za 39.425 KM, odnosno za 10,07%. Rast rashod po osnovu usluga je prije svega prouzrokovan usljed porasta rashoda po osnovu održavanja stalnih sredstava i zakupa poslovnog prostora. Naime, Institut za zdravlje i sigurnost hrane nema vlastiti prostor dovoljan za obavljanje djelatnosti, što uzrokuje potrebu najma prostora. Pitanje prostora je važno pitanje koje će se u narednom periodu tretirati sa našim Osnivačima.

Značajno je istaknuti smanjenje ostvarenih rashod po osnovu iznajmljivanja motornih vozila. Rashodi po osnovu iznajmljivanja motornih vozila su 2021. godine ostvareni u iznosu od 32.322 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 38.475 KM su manji za 6.153 KM. Navedeno smanjenje je realizirano, uprkos značajnom obima realizovanih aktivnosti, a iz razloga racionalnije upotrebe vlastitih vozila, te povećane aktivnosti u segmentu planiranja i kontrole korištenja unajmljenih vozila.

Rashodi po osnovu troškova naknada ostalim fizičkim licima (ugovori o djelu i ugovori o povremenim i privremenim poslovima) su smanjeni za 14.920 KM u odnosu na prethodnu godinu. Glavni razlog smanjenja ovih troškova je smanjen angažman vanjskih saradnika za potrebe realizacije projekata finansiranih iz ostalih izvora i smanjen angažman fizičkih lica na obavljanju sistematske deratizacije u proljetnoj i

jesenjoj fazi, te dodatni napor učinjen na podizanju efikasnosti i iskoristivosti vlastitog kadra.

Grafički prikaz strukture rashoda po veličini u obračunskom periodu (2021. godina)

9. DOBIT (GUBITAK)

Pregled ostvarene dobiti (gubitka)

	2019.	2020.	2021.
Dobit (gubitak) od poslovnih aktivnosti	296.671	228.240	11.563
Dobit (gubitak) od finansijskih aktivnosti	-7462	-6.017	-1
Dobit (gubitak) redovne aktivnosti	289.209	222.223	11.562
Dobit (gubitak) po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-130.288	-12.837	19.496
Dobit (gubitak) od usklađivanja vrijednosti	-2.008	119	-11
Prihodi (rashodi) iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki greški	20	-5.082	-5.578
Bruto dobit (gubitak) poslovanja	156.933	204.423	25.469
Porez na dobit	-	-	-
Neto dobit (gubitak) poslovanja	156.933	204.423	25.469

Shodno odredbama Statuta Instituta ostvarena dobit će se koristiti za obavljanje i razvoj djelatnosti: nabavku opreme, stručno usavršavanje osoblja, istraživanje tržišta, razvoj kapaciteta za marketing i prodaju, brendiranje Instituta i opće jačanje kapaciteta unutar Instituta za bolje pozicioniranje na tržištu, a posebno za osposobljavanje da se odgovori potrebama građana i Kantona po pitanju faktora rizika za zdravlje ljudi, kao i unapređenja zdravstvenog sistema u Kantonu.

10. BILANS STANJA

10.1. Stalna sredstva

Nabavna vrijednost raspoloživih stalnih sredstava na dan 31.12.2021. godine iznosi: 3.419.021 KM, ispravka vrijednosti je 2.147.760 KM, što znači da su ova sredstva amortizovana (otpisana) sa 62,82%, odnosno neto sadašnja vrijednost iznosi 1.271.261 KM. Amortizacija stalnih sredstava za 2021. godinu je obračunata u iznosu od 261.626 KM.

Najveća neto vrijednost stalnih sredstava iskazana je na kontu - Postrojenja i oprema, od 883.380 KM, što je 69,49% ukupnih stalnih sredstava.

10.2. Tekuća (obrtna) sredstva

Tekuća (obrtna) sredstva na dan 31.12.2021. godine iznose 1.878.981 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2021. godine povećanje za 116.875 KM ili 6,63%.

Prosječno korištena tekuća sredstva iznose 1.820.543 KM i imaju koeficijent obrtaja (kao pokazatelj koji govori koliko puta se tekuća sredstva obrnu u toku jedne godine, a izračunava se kao odnos ukupnog prihoda i prosječno korištenih tekućih sredstava) 3,15 i vrijeme vezivanja od 117 dana.

Najveća tekuća sredstva su evidentirana na kontu - Kupci u zemlji, u iznosu od 1.105.375 KM, što je 58,82 ukupnih tekućih sredstava. Prosječno korištena tekuća sredstva na kontu - Kupci u zemlji su iznosila 1.035.857 KM i imaju koeficijent obrta 5,59 i vrijeme vezivanja od 65 dana. U odnosu na stanje početkom godine ova sredstva imaju povećanje za 139.035 KM ili 14,39%. Međutim, ovdje je jako važno napomenuti strukturu potraživanja. Naime, značajan dio potraživanja se odnosi na potraživanja od nadležnih ministarstava, a koja su u ranijem periodu potraživanja izmirivala prije završetka poslovne godine. Tako je na dan 31.12.2021. potraživanje po navednom osnovu od Ministarstva zdravstva ZDK iznosilo 269.859 KM, a od Ministarstva poljoprivrede ZDK u iznosu od 219.173,60 KM.

Tekuća sredstva iskazana na kontu - Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar su iskazana u iznosu od 239.931 KM, što je 12,77% ukupnih tekućih sredstava. Prosječno korištena tekuća sredstva na kontu - Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar su iznosila 228.649 KM i imaju koeficijent obrta 25,33 i vrijeme vezivanja od 14 dana. U odnosu na stanje početkom godine ova sredstva imaju uvećanje za 22.564 KM ili 10,38%.

Tekuća sredstva iskazana na kontu - Druga kratkoročna potraživanja iznose 48.152 KM, što je 2,56% ukupnih tekućih sredstava.

10.2.1. Zalihe

Ukupne zalihe na dan 31.12.2021. godine iznose 239.931 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine uvećanje za 22.564 KM ili 10,38%. Srednja vrijednost ukupnih zaliha je 228.649 KM, koeficijent obrta 25,33 i vrijeme vezivanja od 14 dana.

Značajno na stanje zaliha i na njihovo povećanju je uticalo zaduženje covid vakcina koje su raspoređene za potrebe Instituta, kao i donacije zaštitne opreme koja nije potrošena u posmatranom periodu.

10.2.2. **Kratkoročna potraživanja i plasmani**

Kratkoročna potraživanja i plasmani na dan 31.12.2021. godine iznose 1.153.527 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine smanjenje za 98.804 KM ili 7,9 %, imaju koeficijent obrtaja 4,77 i vrijeme vezivanja od 77 dana.

Najveća potraživanja i plasmani su na stavci Kupci u zemlji, u iznosu od: 1.105.375 KM, imaju koeficijent obrtaja 5,54 i vrijeme vezivanja od 66 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova potraživanja su povećana za 139.035 KM ili 14,39 %. U prethodnom dijelu je detaljnije pojašnjen najveći razlog povećanja potraživanja od kupaca u odnosu na prethodnu godinu.

Na drugom mjestu su potraživanja iskazana na kontu - Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 48.152 KM i imaju koeficijent obrta 34,65 i vrijeme vezivanja od 11 dana.

Sumnjiva i sporna kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2021. godine iznose 63.568 KM ili 7,9% bruto vrijednosti ukupnih kratkoročnih potraživanja.

10.2.3. **Gotovina**

Iskazani iznos gotovine i ekvivalenta gotovine u bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine iznose 481.290 KM što predstavlja povećanje za 188.882 KM, odnosno za 64,6% u odnosu na 01.01.2021. godine. Gotovina ima koeficijent obrta 14,8 i vrijeme vezivanja 25 dana.

10.2.4. **Vanbilansna evidencija**

U bilansu stanja na dan 31.12.2021. je iskazano stanje na poziciji -vanbilansna aktiva, a odnosi se na vakcine i zaštitnu opremu koju Institut ima da prosljedi drugim korisnicima, te tuđeg stalnog sredstva koje je u posjedu instituta.

Pregled pozicija AKTIVE bilansa stanja na dan 31.12. 2021. i 31.12.2020. godine:

	Iznos 2021. g.	Iznos 2020.g.	Razlika 2021- 2020
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.271.261	1.426.106	-154.845
1. Nematerijalna sredstva	96.890	146.154	-49.264
2. Nekretnine, postrojenja i oprema	1.152.919	1.258.500	-105.581
2.1. Građevinski objekti	221.347	229.969	-8.622
2.2. Postrojenja i oprema	883.380	1.028.531	-145.151
2.3. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	48.192		48.192
3. Investicijske nekretnine			0
4. Biološka sredstva			0
5. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	21.452	21.452	0
6. Dugoročni finansijski plasmani			0
7. Druga dugoročna potraživanja			0
8. Dugoročna razgraničenja			0
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA			0

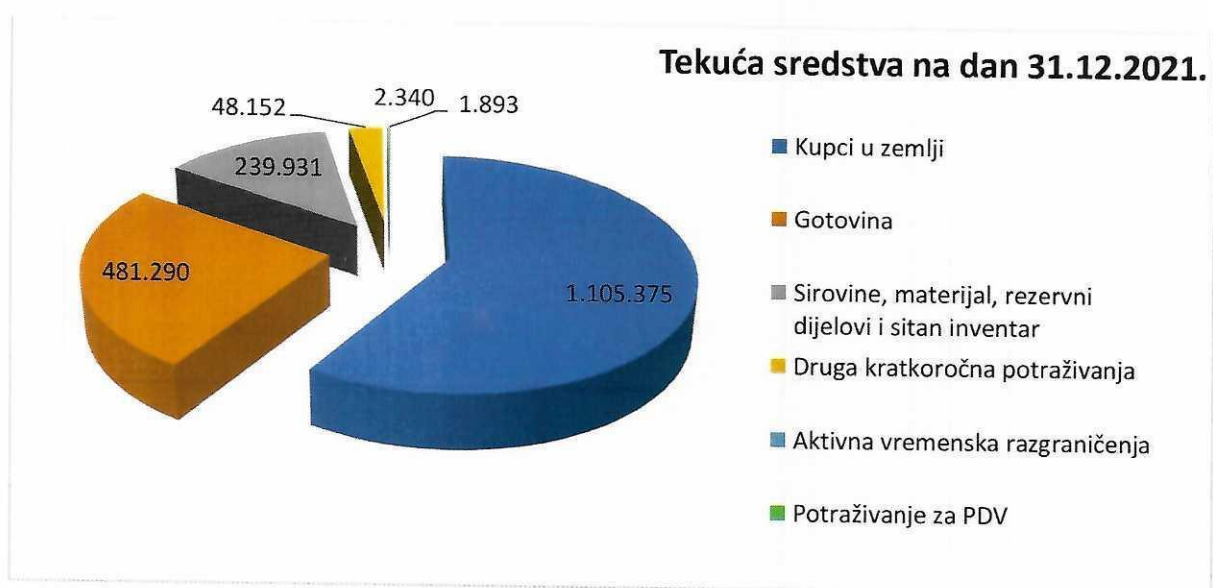
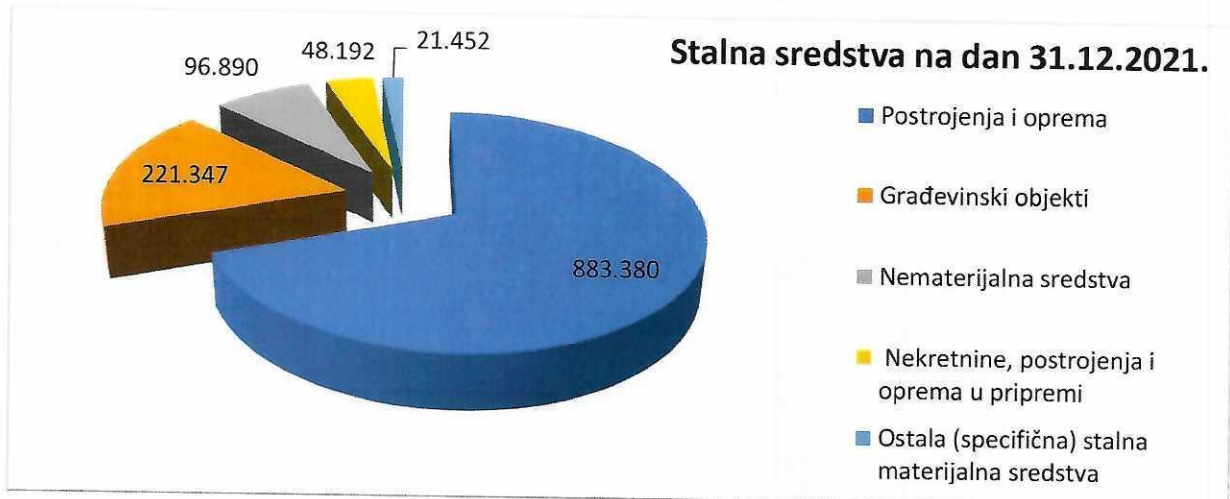

C) TEKUĆA SREDSTVA	1.878.981	1.762.106	116.875
1. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	239.931	217.367	22.564
1.1. Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	239.931	217.367	22.564
1.2. Dati avansi			0
2. Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	1.639.050	1.544.739	94.311
2.1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	481.290	292.408	188.882
2.2. Kratkoročna potraživanja	1.153.527	1.249.517	-95.990
2.2.1. Kupci u zemlji	1.105.375	966.340	139.035
2.2.2. Druga kratkoročna potraživanja	48.152	283.177	-235.025
2.2.3. Potraživanja za PDV	1.893	2.814	-921
2.2.4. Aktivna vremenska razgraničenja	2.340		2.340
UKUPNO POSLOVNA AKTIVA	3.150.242	3.188.212	-37.970
Vanbilansna aktiva	180.858		180.858
UKUPNO AKTIVA	3.331.100	3.188.212	142.888

Struktura aktive na dan 31.12.2020. i 31.12.2021.

	Stanje 31.12.2020.			Stanje 31.12.2021.		
	Iznos KM	%	%	Iznos KM	%	%
Postrojenja i oprema	1.028.531	72,12%	32,26%	883.380	69,49%	28,04%
Nematerijalna sredstva	146.154	10,25%	4,58%	96.890	7,62%	3,08%
Građevinski objekti	229.969	16,13%	7,21%	221.347	17,41%	7,03%
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	21.452	1,50%	0,67%	21.452	1,69%	0,68%
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0	0,00%	0,00%	48.192	3,79%	1,53%
UKUPNO STALNA SREDSTVA	1.426.106	100,00%	44,73%	1.271.261	100,00%	40,35%
Kratkoročna potraživanja	1.249.517	70,91%	39,19%	1.153.527	61,39%	36,62%
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	217.367	12,34%	6,82%	239.931	12,77%	7,62%
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	292.408	16,59%	9,17%	481.290	25,61%	15,28%
Potraživanja za PDV	2.814	0,16%	0,09%	1.893	0,10%	0,06%
Aktivna vremenska razgraničenja				2.340	0,12%	0,07%
UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA	1.762.106	100,00%	55,27%	1.878.981	100,00%	59,65%
UKUPNO AKTIVA	3.188.212		100,00%	3.150.242		100,00%

Grafički prikaz strukture AKTIVE po veličini na dan 31.12.2021.

10.3. KAPITAL

Kapital Instituta (vlastita sredstva) na dan 31.12.2021. godine iznosi 2.065.756 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine povećanje za 25.469 KM, odnosno ostvaren višak prihoda nad rashodima za 2021. godinu.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na kontu -Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina, u iznosu od 1.567.966 KM.

U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija ima povećanje za 204.423 KM, a navedeno povećanje se odnosi na prenos neraspoređenog viška prihoda u odnosu na rashode iz 2020. godine.

10.4. OBAVEZE (ZADUŽENOST)

Obaveze Instituta (zaduženost) na dan 31.12.2021. godine iznose 749.068 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine umanjeње za 48.421 KM ili za 6,07%.

Na dan 31.12.2021. godine Institut je obavezama (tuđim sredstvima) finansirao 23,8% raspoložive aktive. Poželjno je da ovaj pokazatelj nije veći od 50%, što ukazuje da je

kontinuirano finansiranje aktivnosti koje Institut realizira unutar prihvatljivog stepena zaduženosti.

Za usporedbu, zaduženost Instituta je u 2020. godini iznosila 797.489 KM, tako da je u 2020. godini Institut tuđim sredstvima finansirao 25% raspoložive aktive. Možemo primjetiti da je procenat finansiranja raspoložive aktive u 2021. smanjen u odnosu na 2020. godinu.

Najveće obaveze, kao i u prethodnoj godini, evidentirane su na kontu - Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća u iznosu od 353.865 KM, što predstavlja 47,24% ukupnih obaveza. U odnosu na stanje početkom godine ove obaveze su uvećane za 15.729 KM ili 4,65%.

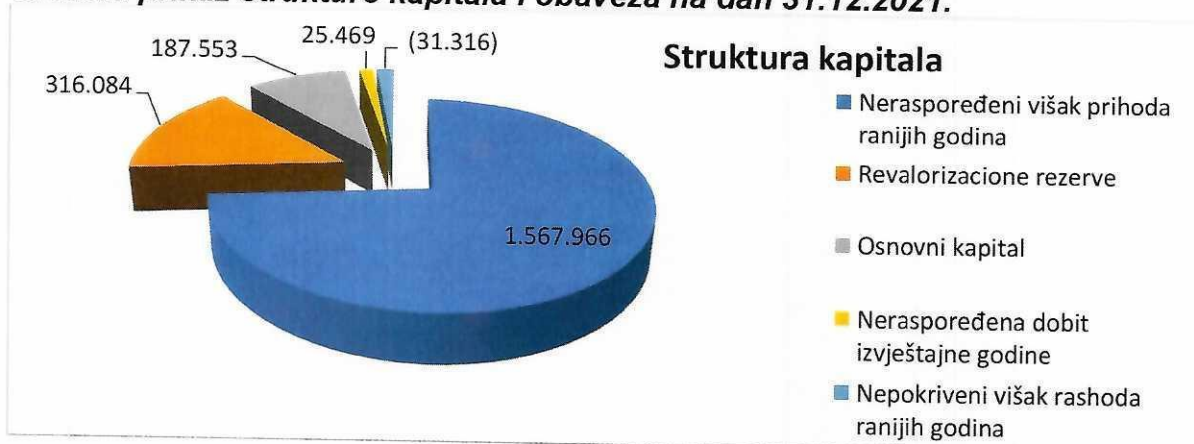
Na drugom mjestu su obaveze iskazane na kontu - Dobavljači u zemlji u iznosu od 223.475 KM, što je 29,80% ukupnih obaveza. U odnosu na stanje početkom godine ove obaveze su povećane za 29.606 KM, odnosno za 15,30%.

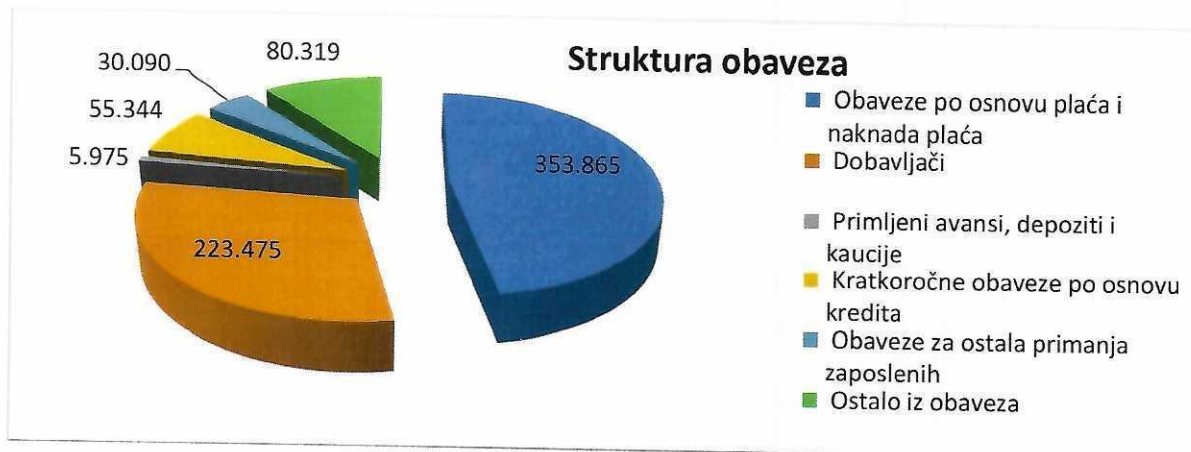
Ukupne obaveze po osnovu kreditnih zaduženja su iskazane na stavci kratkoročnih finansijskih obaveza. Ukupno iskazane obaveze po kreditima na dan 31.12.2021. godine iznose 55.344 KM, što u odnosu na iskazane ukupne obaveze po kreditima na kraju 2020. godine predstavlja umanjeње za 119.251 KM.

Pregled pozicija pasive bilansa stanja na dan 31.12.2021. godine

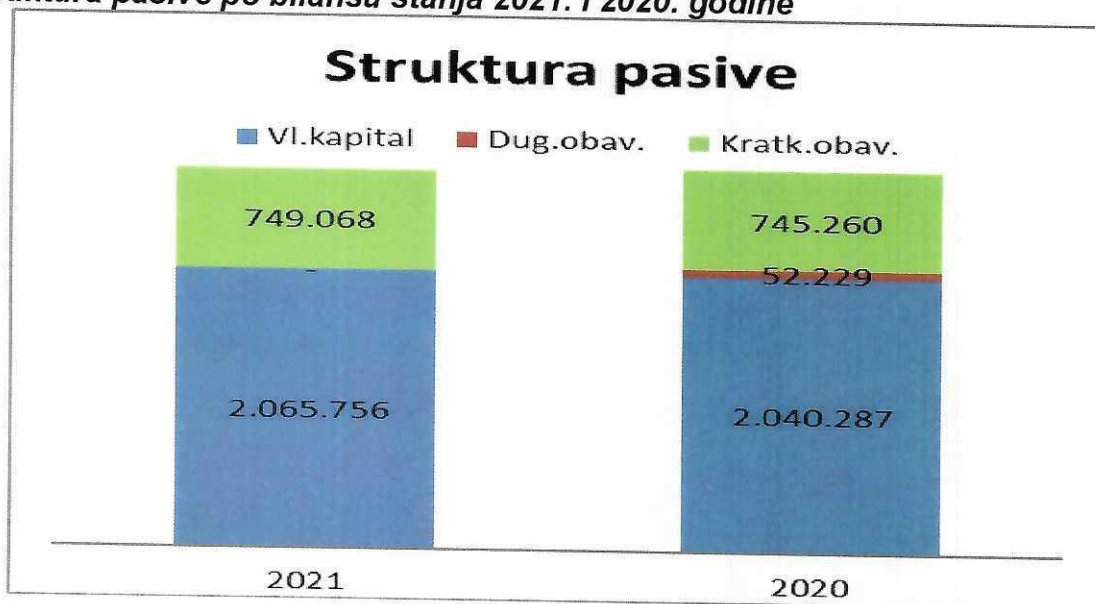
Pozicija	Iznos KM	%	%
Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina	1.567.966	75,90%	49,77%
Revalorizacione rezerve	316.084	15,30%	10,03%
Osnovni kapital	187.553	9,08%	5,95%
Neraspoređena dobit izvještajne godine	25.469	1,23%	0,81%
Nepokriveni višak rashoda ranijih godina	-31.316	-1,52%	-0,99%
UKUPNO KAPITAL - VLASTITA SREDSTVA	2.065.756	100,00%	65,57%
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	353.865	47,24%	11,23%
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	30.090	4,02%	0,96%
Kratkoročne obaveze po osnovu kredita	55.344	7,39%	1,76%
Dobavljači	223.475	29,83%	7,09%
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	5.975	0,80%	0,19%
Druge obaveze	80.319	10,72%	2,55%
UKUPNO OBAVEZE - ZADUŽENOST	749.068	100,00%	23,78%
REZERVISANJA I RAZGRANIČENJA	335.418		10,65%
UKUPNA PASIVA	3.150.242		100,00%

Grafički prikaz strukture kapitala i obaveza na dan 31.12.2021.

Struktura pasive po bilansu stanja 2021. i 2020. godine

11. ANALIZA GOTOVINSKIH TOKOVA

U 2021. godini zaključno sa 31.12.2021. godine ukupni, a kako je to prikazano u izvještaju o gotovinskom toku prilivi iznose 5.965.280 KM, dok ukupni odlivi iznose 5.776.398 KM, što znači da imamo povećanje neto gotovine u iznosu 188.882 KM. Tako je stanje gotovine na početku obračunskog perioda bilo 292.408 KM, dok je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda iznosilo 481.290 KM.

Pregled pozicija priliva i odliva novčanog toka za period 01.01 - 31.12.2020. i 2021. godine:

	Iznos KM 2020.g.	Iznos KM 2021.g.	Razlika 2021-2020
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.766.834	5.965.280	198.446
1.1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	5.190.632	5.551.822	361.190
1.2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	489.639	261.695	-227.944
1.3. Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	86.563	151.763	65.200
2. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.468.681	5.633.699	165.018
2.1. Odlivi iz osnova isplata dobavljačima i dati avansi	1.021.904	945.377	-76.527
2.2. Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	3.958.671	4.312.036	353.365
2.3. Odlivi iz osnova plaćenih kamata	8.424	3.570	-4.854

2.4. Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	230.518	251.336	20.818
2.5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	249.164	121.380	-127.784
			0
B. GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			0
1. Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti			0
2. Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	306.252	23.351	-282.901
			0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			0
1. Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti			0
2. Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	118.118	119.348	1.230
			0
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	5.766.834	5.965.280	198.446
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	5.893.051	5.776.398	-116.653
F. NETO PRILIV GOTOVINE		188.882	188.882
G. NETO ODLIV GOTOVINE	126217		-126.217
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	418.625	292.408	-126.217
I. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	292.408	481.290	188.882

11.1. PRILIVI

Ukupni prilivi gotovine tokom 2021. godine su iznosili 5.965.280 KM i bilježe povećanje u odnosu na prilive gotovine u 2020. godini u iznosu od 198.446 KM ili 3,44%.

U obračunskom periodu 2021. godine najveći prilivi gotovine su Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (prilivi od kupaca) u iznosu od 5.551.822 KM, što predstavlja 93,07% ukupnih priliva gotovine. U odnosu na isti period prošle godine ovi prilivi su veći za 361.190 KM, odnosno za 6,95%.

Na drugom mjestu su Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl. koji su ostvareni u iznosu od 261.695 KM, što predstavlja 4,39% ukupnih priliva gotovine. U odnosu na isti period prošle godine ovi prilivi imaju umanjjenje za 227.944 KM, odnosno za 46,55%.

Na trećem mjestu su ostali prilivi od poslovnih aktivnosti u iznosu od 151.763 KM, što predstavlja 2,66% ukupnih priliva gotovine.

11.2. ODLIVI

Ukupni odlivi gotovine tokom 2021. godine su iznosili 5.766.398 KM i bilježe smanjenje u odnosu na odlive gotovine u 2020. godini u iznosu od 116.653 KM, odnosno 1,98%.

U obračunskom periodu 2021. godine najveći odlivi gotovine su Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih, u iznosu od: 4.312.036 KM, što predstavlja 74,78% ukupnih odliva gotovine. U odnosu na isti period prošle godine ovi odlivi imaju povećanje za 353.365 KM, odnosno za 8,92%. Za uporedbu, odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih u 2020. godini su iznosili 3.958.671 KM, što je predstavljalo 67,18% ukupnih odliva gotovine.

Na drugom mjestu su Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi u iznosu od 945.377 KM, što predstavlja 16,36% ukupnih odliva gotovine. U odnosu na isti period prethodne godine ovi odlivi su smanjeni za 76.527 KM, odnosno za 7,49%.

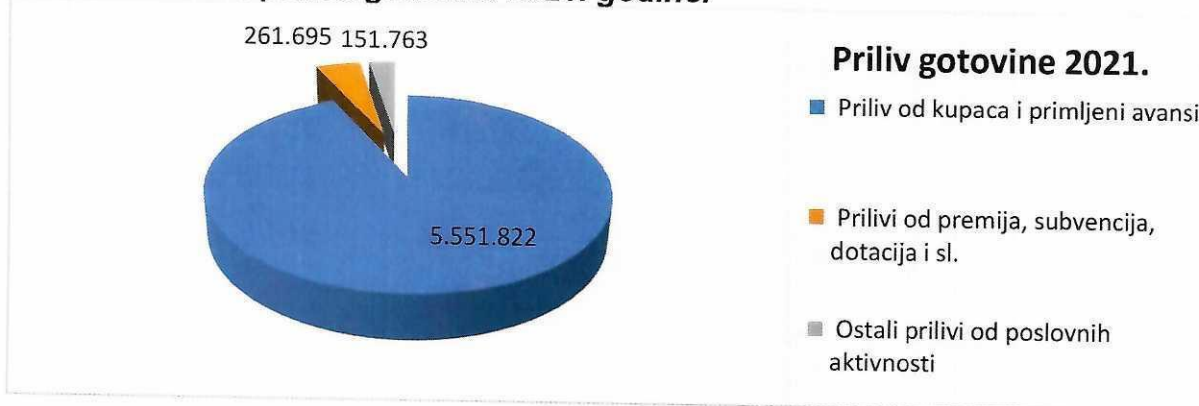
Na trećem mjestu su odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina u iznosu od: 251.336 KM, što predstavlja 4,35% ukupnih odliva gotovine.

Odlivi po osnovu finansijskih aktivnosti su ostvareni u iznosu od 119.348 KM.

Novčani tokovi u 2020. i 2021. godini - Pregled strukture priliva i odliva novca:

	2020.		2021.	
	Iznos KM	Struktura	Iznos KM	Struktura
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	5.190.632	90,01%	5.551.822	93,07%
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	489.639	8,49%	261.695	4,39%
Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	86.563	1,50%	151.763	2,54%
Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0,00%	0,00	0,00%
Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	0	0,00%	0,00	0,00%
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	5.766.834	100,00%	5.965.280	100,00%
	2020.		2021.	
	Iznos KM	Struktura	Iznos KM	Struktura
Odlivi iz osnova isplata dobavljačima i dati avansi	1.021.904	17,34%	945.377	16,37%
Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	3.958.671	67,18%	4.312.036	74,65%
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	8424	0,14%	3.570	0,06%
Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	230.518	3,91%	251.336	4,35%
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	249.164	4,23%	121.380	2,10%
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	306.252	5,20%	23.351	0,40%
Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	118.118	2,00%	119.348	2,07%
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	5.893.051	100,00%	5.776.398	100,00%
NETO PRILIV GOTOVINE			188.882	
NETO ODLIV GOTOVINE	126.217			
Gotovina na početku izvještajnog perioda	418.625		292.408	
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	292.408		481.290	

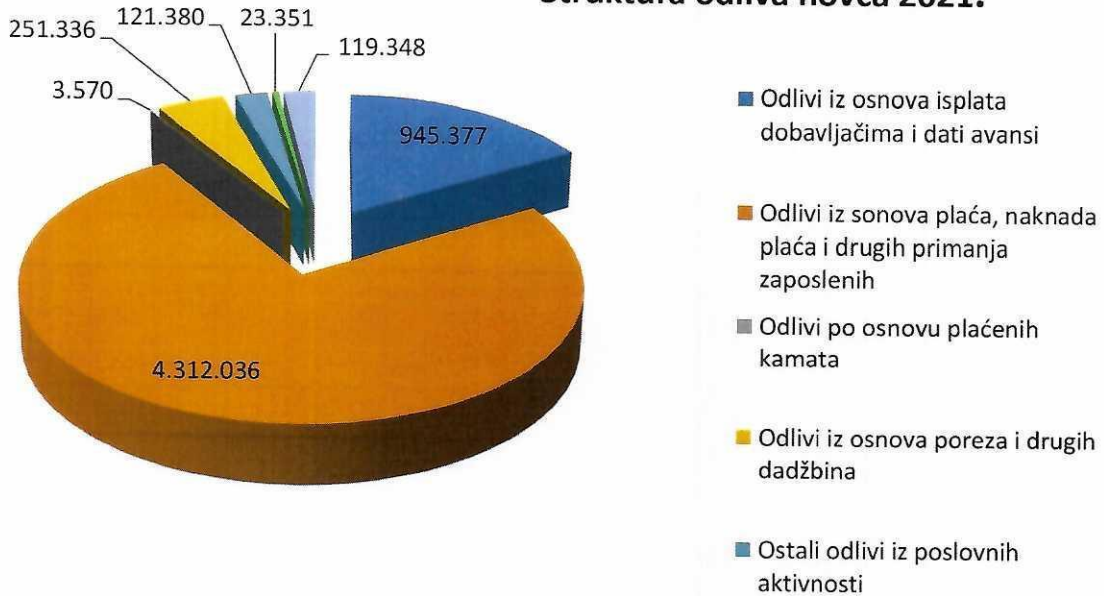
Prikaz strukture priliva gotovine 2021. godine:

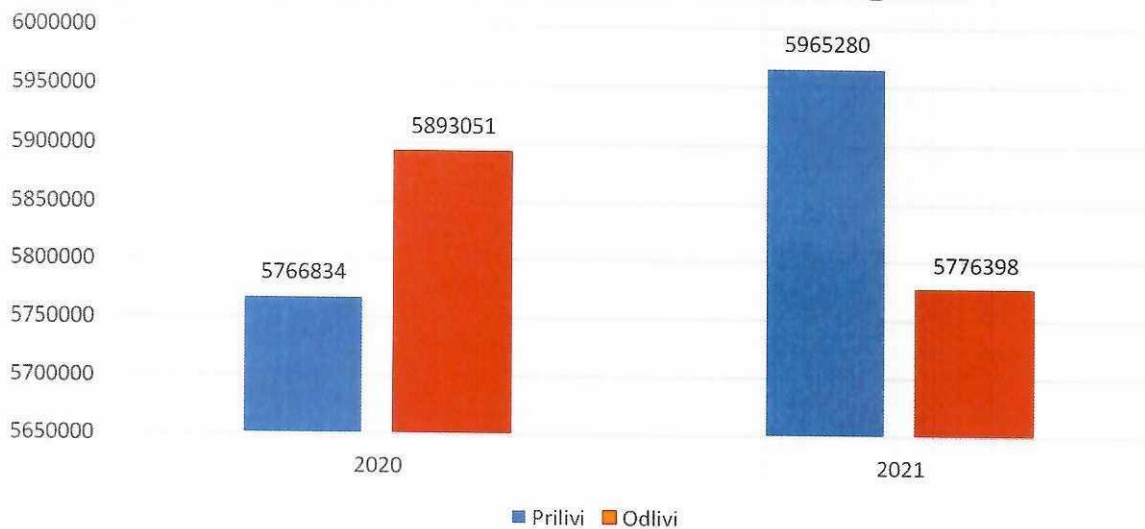
Prikaz strukture odliva gotovine 2021. godine:

Struktura odliva novca 2021.

Grafički prikaz ukupnog gotovinskog toka u 2020. i 2021. godini:

Priive i odlive gotovine trebamo posmatrati uvažavajući činjenicu da je Institut u izvještajnom periodu uredno i u rokovima izmirio sve obaveze prema zaposlenim, dobavljačima, obaveze po osnovu poreza i naknada, kao i obaveze po osnovu kredita. Sve navedeno je rezultiralo da Institut zaključi poslovnu 2021. godinu kao solventan i likvidan poslovni subjekt, kao preduslov sigurnog i uspješnog budućeg razvoja.

12. PROSTOR

Institut koristi ukupno 2.015 m² prostora, od čega je 1435 m² vlastitog prostora, dok se 400 m² prostor Instituta «Kemal Kapetanović» u kampusu Univerziteta koristi po osnovu najma, baš kao i 180m² prostora koji se pod zakupom korisit i Poslovnoj zoni Zenica.

Prostor kojeg Institut trenutno ima na raspolaganju je nedovoljan. Poseban problem predstavlja nedovoljan prostor laboratorija za mikrobiološke analize hrane i vode, kao i laboratorija za hemijske analize hrane i vode, koji je neadekvatan obzirom na povećan obim poslova koje ovi laboratoriji obavljaju. Iz tog razloga je neophodno osigurati dodatni prostor za rad laboratorija, ili naći drugi adekvatan prostor.

13. FINANSIJSKI INDIKATORI

Analiza pojedinih finansijskih indikatora predstavlja osnovu za analizu finansijskog položaja, određivanje slabosti i nedostataka u poslovanju, predviđanje budućeg poslovanja. Međutim, ne treba ispustiti iz vida da Institut nije preduzeće, da ima svoju osnovnu svrhu postojanja (izvršenje javne funkcije), a da ostvarenje dobiti nije najvažnija njegova funkcija. To ne znači da bi trebalo biti prihvatljivo negativno poslovanje kao i nepovoljne vrijednosti ostalih indikatora. Iako je neprofitna ustanova sa jasno definisanom javnom ulogom i svrhom postojanja i rada, Institut u svom poslovanju mora nastojati imati što povoljnije vrijednosti osnovnih finansijskih indikatora.

13.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poslovnog subjekta da podmiri svoje kratkoročne obaveze po dospelju. Likvidnost mjeri koliko se brzo imovina može pretvoriti u novac potreban za izmirenje preuzetih obaveza. Najvažniji pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent trenutne likvidnosti,
- koeficijent tekuće likvidnosti,
- koeficijent ubrzane likvidnosti i
- koeficijent finansijske stabilnosti.

Zajedničko za prva tri navedena pokazateljima jeste da nazivnik obuhvata kratkoročne obveze, a brojnik kratkotrajnu imovinu, prema različitom stepenu likvidnosti. Što su pokazatelji veći, likvidnost je bolja.

➤ Koeficijent trenutne likvidnosti

$$2021 = \frac{481.290}{749.068} \times 100 = 64,25\%$$

$$2020 = \frac{292.408}{745.260} \times 100 = 39,2\%$$

$$2019 = \frac{418.625}{655.845} \times 100 = 63,8\%$$

Koeficijent trenutne likvidnosti, ili stopa trenutne likvidnosti predstavlja odnos gotovine i kratkoročnih obaveza poslovnog subjekta. Stopa trenutne likvidnosti pokazuje da li poslovni subject ima dovoljno novca da podmiri kratkoročne obaveze. Ovaj pokazatelj je za Institut za zdravlje i sigurnost hrane je značajno povoljniji u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu.

➤ **Koeficijent tekuće likvidnosti**

$$2019 = \frac{1.626.593}{655.845} \times 100 = 248,0\%$$

$$2020 = \frac{1.762.106}{745.260} \times 100 = 236,4\%$$

$$2021 = \frac{1.878.981}{749.068} \times 100 = 250,84\%$$

Na dan 31.12.2021. svakih 100 KM kratkoročnih obaveza bilo je pokriveno sa 250,84 KM tekućih sredstava. Stopa tekuće likvidnosti prethodne godine (31.12.2020.) bila je niža i iznosila je 236,40 KM.

Smatra se da je poželjna vrijednost ovog indikatora 200%, pa se može konstatovati da je stopa tekuće likvidnosti Instituta u 2021. godini izrazito povoljna.

Obzirom na visok koeficijent obrta Instituta može se smatrati da ima prostora za dalje smanjivanje stope likvidnosti u narednom periodu, što bi pozitivno uticalo na druge performanse poslovanja Instituta bez ugrožavanja likvidnosti.

➤ **Koeficijent ubrzane likvidnosti**

$$2019 = \frac{1.534.552}{655.845} \times 100 = 233,98\%$$

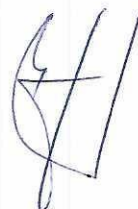
$$2020 = \frac{1.544.739}{745.260} \times 100 = 207,3\%$$

$$2021 = \frac{1.636.710}{749.068} \times 100 = 218,50\%$$

Koeficijent, ili stopa ubrzane likvidnosti u odnos stavlja gotovinu+kratkoročna potraživanja i kratkoročne obaveze. Smatra se da je poželjna vrijednost ovog indikatora 100%, pa se može konstatovati da je stopa ubrzane likvidnosti Instituta u 2021. godini, kao i u ranijem periodu izuzetno povoljna.

➤ **Stopa finansijske stabilnosti**

$$2019 = \frac{1.382.311}{2.010.459} \times 100 = 68,8\%$$

$$2020 = \frac{1.426.106}{2.092.516} \times 100 = 68,2\%$$

$$2021 = \frac{1.271.261}{2.065.756} \times 100 = 61,54\%$$

Stopa finansijske stabilnosti u odnos stavlja stalna sredstva i kapital+dugoročne obaveze.

Na dan 31.12.2021. Institut je sa 61,54 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava. 31.12.2020. godine za ovu namjenu na raspolaganju je bilo 68,2 KM.

Inače, smanjenje ovog pokazatelja je pozitivna tendencija. Što je vrijednost ovog pokazatelja manja, to je likvidnost i finansijska stabilnost veća.

Obzirom na prirodu djelatnosti Instituta može se reći da je navedeni pokazatelj finansijske stabilnosti više nego zadovoljavajući, posebno obzirom na stabilan trend i generalno ukazuje na finansijsku stabilnost Instituta. Čak postoje mogućnosti i za eventualna dodatna zaduživanja.

13.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju strukturu kapitala i načine na koje poslovni subjekt finansira svoju imovinu. Poslovni subjekti sa značajno visokom stopom zaduženosti gube finansijsku fleksibilnost. U ovoj grupi finansijskih pokazatelja ćemo razmatrati stopu zaduženosti i stopu vlastitog finansiranja.

➤ Stopa zaduženosti

Stopa zaduženosti predstavlja odnos ukupnih obaveza i ukupne imovine.

$$2019 = \frac{830.440}{3.008.904} \times 100 = 27,60\%$$

$$2020 = \frac{797.489}{3.188.212} \times 100 = 25,0\%$$

$$2021 = \frac{749.068}{3.150.242} \times 100 = 23,78\%$$

Na dan 31.12.2021. godine ukupna imovina finansirana je iz tuđih sredstava sa 23,78%. Ukoliko uporedimo sa 31.12.2020. godine zaduženost je bila 25,00%. Ovaj pokazatelj je nešto smanjen u odnosu na prošlu godinu. Pokazatelj zaduženosti pokazuje do koje mjere se koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je procenat imovine nabavljen tuđim sredstvima odnosno zaduživanjem.

Što je veći omjer duga i imovine veći je finansijski rizik, a što je manji niži je i finansijski rizik.

Zaduženost nije nužno loša, naime, ukoliko je stepen zaduženosti pod kontrolom, a posuđena sredstva se koriste na pravi način, zaduženost može rezultirati porastom

povrata na investirano. U pravilu se smatra da bi stopa zaduženosti trebala biti ispod 50%, pa možemo konstatovati da je stopa zaduženosti Instituta jako niska. Obzirom na „kvalitet“ ostalih performansi poslovanja postoji „prostor“ i za eventualna dodatna zaduženja.

➤ **Stopa vlastitog finansiranja**

Stopa vlastitog finansiranja predstavlja odnos vlastitog kapitala i ukupne imovine.

$$2019 = \frac{1.835.864}{3.008.904} \times 100 = 61,0\%$$

$$2020 = \frac{2.040.287}{3.188.212} \times 100 = 63,99\%$$

$$2021 = \frac{2.065.756}{3.150.242} \times 100 = 65,57\%$$

Na dan 31.12.2021. godine ukupna imovina finansirana je iz vlastitih sredstava sa 65,57%. Ukoliko poredimo sa 31.12.2020. godine vlastito finansiranje je bilo 63,99%. Ovaj pokazatelj je uvećan u odnosu na prošlu godinu za 1,58%.

U pravilu bi stopa vlastitog finansiranja trebala biti veća od 50%, pa možemo zaključiti da je ona kod Instituta u 2021. godini na zadovoljavajućem nivou.

13.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti koriste se pri ocjeni djelotvornosti kojom menadžment angažuje imovinu koju su mu povjerili vlasnici i poznati su još pod nazivom odnosi efikasnosti, odnosi obrta ili koeficijent obrta. Upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Ako je poznat koeficijent obrta, moguće je izračunati prosječne dane vezivanja sredstava. Općenito pravilo govori da je bolje da je koeficijent obrta što veći, odnosno da je vrijeme vezivanja ukupne i pojedinih vrsta imovine što kraće.

Ovom prilikom razmatrat ćemo koeficijent obrta ukupne imovine, koeficijent obrta kratkotrajne imovine i koeficijent obrta dugotrajne imovine.

➤ **Koeficijent obrta ukupne imovine**

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko puta se ukupna imovina preduzeća obrne u toku jedne godine odnosno koliko preduzeće uspješno koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Ovaj koeficijent u odnos stavlja ukupno ostvareni prihod i ukupnu imovinu s kojom poslovni subjekt raspolaže.

$$2019 = \frac{5.383.543}{3.008.904} \times 100 = 178,9\%$$

$$2020 = \frac{5.652.890}{3.188.212} \times 100 = 177,3\%$$

$$2021 = \frac{5.792.453}{3.150.242} \times 100 = 183,87\%$$

Povećan koeficijent obrta imovine ustvari pokazuje da sa manje uložених sredstava ostvaruje više prihoda, što je značajno s aspekta korištenja raspoložive imovine.

➤ **Koeficijent obrta kratkotrajne imovine**

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine pokazuje koliko puta se kratkotrajna imovina preduzeća obrne u toku jedne godine odnosno koliko preduzeće uspješno koristi kratkotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda.

$$2019 = \frac{5.383.543}{1.626.593} \times 100 = 331,0\%$$

$$2020 = \frac{5.652.890}{1.762.106} \times 100 = 320,8\%$$

$$2021 = \frac{5.792.453}{1.878.981} \times 100 = 308,28\%$$

➤ **Koeficijent obrta dugotrajne imovine**

Koeficijent obrta dugotrajne imovine pokazuje koliko puta se dugotrajna imovina preduzeća obrne u toku jedne godine odnosno koliko preduzeće uspješno koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda.

Pokazuje koliko uspješno preduzeće koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Poželjno je postići što veću vrijednost pokazatelja jer to znači da je manje novca potrebno za stvaranje prihoda vezano u fiksnoj imovini. Opadajući pokazatelj može biti indikator preinvestiranja u postrojenja, opremu ili neku drugu stalnu imovinu.

$$2019 = \frac{5.383.543}{1.382.311} \times 100 = 389,5\%$$

$$2020 = \frac{5.652.890}{1.426.106} \times 100 = 396,4\%$$

$$2021 = \frac{5.792.453}{1.271.261} \times 100 = 455,64\%$$

U 2021. godini je došlo do rasta posmatranog pokazatelja, što ukazuje na pozitivno kretanje upravljanja dugotrajnom imovinom.

13.4. Analiza zaliha i potraživanja

Analiza zaliha i potraživanja provodi se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje ili troškova prodane robe (usluga) prema vrijednostima zaliha i potraživanja. Ovom prilikom razmatrat ćemo sljedeće pokazatelje: koeficijent obrta zaliha, vrijeme vezivanja zaliha, koeficijent obrta potraživanja i trajanje naplate potraživanja.

➤ **Koeficijent obrta zaliha**

Koeficijent obrta zaliha pokazuje koliko puta se zalihe obrnu u toku jedne godine. Ovom prilikom u odnos ćemo staviti ukupno ostvaren poslovni prihod i iznos zaliha na dan 31.12.2021. godine. Poželjna je veća vrijednost.

$$2019 = \frac{5.377.449}{92.041} = 58,42$$

$$2020 = \frac{5.543.465}{217.367} = 25,50$$

$$2021 = \frac{5.740.194}{239.931} = 23,92$$

Povećanje zaliha u toku 2021. godine je prije svega rezultat zaduženja vakcina i donirane zaštitne opreme koja nije potrošena u proteklom periodu
Trebalo uzeti u obzir se Institut ne bavi trgovačkom djelatnošću, tako da zalihe materijala koristi kao podršku u realizaciji svojih usluga, tako da je i znatno umanjeni koeficijent obrta zaliha izrazito povoljan za redovno poslovanje Instituta.

➤ **Vrijeme vezivanja zaliha**

Vrijeme vezivanja zaliha mjeri vrijeme potrebno da se marka potrošena za nabavku zaliha pretvori u marku sadržanu u prihodima iz prodaje ili potraživanjima. Duže prosječno vrijeme investiranja u zalihe zahtijeva veće investicije u zalihe. Veće investicije u zalihe znače manje novčanih sredstava koja bi bila na raspolaganju za druge svrhe. Poželjna je niža vrijednost pokazatelja.

$$2019 = \frac{365}{58,42} = 6 \text{ dana}$$

$$2020 = \frac{365}{25,5} = 14 \text{ dana}$$

$$2021 = \frac{365}{23,92} = 15 \text{ dana}$$

Iako se broj dana vezivanja u 2021. godini povećao, u obzir treba uzeti najznačajniji razlog povećanog stanja zaliha, a to je kako je prethodno navedeno usljed zaduženja doniranih vakcina i zaštitne opreme, a koje će se implementirati i trošiti u narednom periodu.

➤ **Koeficijent obrta potraživanja**

Koeficijent obrta potraživanja stavlja u odnos poslovni prihod i stanje potraživanja na dan 31.12.2021.

$$2019 = \frac{5.377.449}{1.113.657} = 4,8$$

$$2020 = \frac{5.543.465}{1.249.517} = 4,4$$

$$2021 = \frac{5.740.194}{1.153.527} = 4,97$$

➤ **Trajanje naplate potraživanja**

Trajanje naplate potraživanja mjeri dužinu vremena potrebnog za pretvaranje prosječne prodaje u novac. Niska vrijednost ovog pokazatelja znači da preduzeće uspješno naplaćuje svoja potraživanja.

$$2019 = \frac{365}{4,8} = 76$$

$$2020 = \frac{365}{4,4} = 83$$

$$2021 = \frac{365}{4,97} = 73$$

Analizirajući trajanje naplate potraživanja, dolazimo do zaključka da je na dan 31.12.2021. godine niži nivo trajanja potraživanja, što dovodi do skraćanja vremena naplate potraživanja.

13.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda. Ovom prilikom ćemo analizirati pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja i ekonomičnost poslovnih aktivnosti.

➤ **Ekonomičnost ukupnog poslovanja**

$$2019 = \frac{5.383.543}{5.226.610} \times 100 = 103,00\%$$

$$2020 = \frac{5.652.890}{5.448.466} \times 100 = 103,75\%$$

$$2021 = \frac{5.792.453}{5.766.984} \times 100 = 100,44\%$$

U 2021. godini za svakih 100 KM rashoda Institut je ostvario 100,44 KM prihoda. U 2020. godini za svakih 100 KM rashoda ostvarilo se 103,75 KM prihoda. Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu stopa ekonomičnosti bi trebala biti veća od 100%, odnosno što je veća to se više prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iako je stopa ekonomičnosti

ukupnog poslovanja je na nižem nivou u odnosu na prethodnu godinu, ipak je iznad granične vrijednosti od 100%.

➤ ***Ekonomičnost poslovnih aktivnosti***

$$2018 = \frac{4.660.722}{4.416.066} \times 100 = 105,5\%$$

$$2019 = \frac{5.377.449}{5.080.778} \times 100 = 105,8\%$$

$$2020 = \frac{5.543.465}{5.315.225} \times 100 = 104,3\%$$

$$2021 = \frac{5.740.194}{5.728.631} \times 100 = 100,2\%$$

U 2021. godini za svakih 100 KM poslovnih rashoda Institut je ostvario 100,2 KM poslovnih prihoda. U 2020. godini za svakih 100 KM rashoda ostvarilo se 104,3 KM prihoda. Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu. Pokazatelj ekonomičnosti prodaje mjeri odnos poslovnih prihoda i poslovnih rashoda i pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu stopa ekonomičnosti bi trebala biti veća od 100%, odnosno što je veća to se više prihoda ostvari po jedinici rashoda.

13.6. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti su odnosi koji povezuju profit s prihodima iz prodaje i investicijama, a ukupno posmatrani pokazuju ukupnu efikasnost poslovanja preduzeća. Analiza profitabilnosti poslovanja preduzeća svrstava se u najvažnije dijelove financijske analize i mjere sposobnost preduzeća da ostvari određeni nivo dobiti u odnosu prema prihodima, imovini ili kapitalu.

Ovom prilikom ćemo razmatrati sljedeće pokazatelje profitabilnosti: bruto maržu profita i bruto maržu profita od redovnih aktivnosti.

➤ **Bruto marža profita**

$$2021 = \frac{25.469}{5.792.453} \times 100 = 0,43\%$$

$$2020 = \frac{204.423}{5.652.890} \times 100 = 3,6\%$$

$$2019 = \frac{156.933}{5.383.543} \times 100 = 2,9\%$$

$$2018 = \frac{156.247}{4.683.441} \times 100 = 3,3\%$$

$$2017 = \frac{22.091}{4.337.878} \times 100 = 0,5\%$$

Analizirali smo bruto profitnu maržu za posljednjih pet godina od 2017. do 2021. godine i možemo uočiti da je bruto profitna marža smanjena u odnosu na prethodno posmatrani period.

Bruto marža profita od redovnih aktivnosti

$$2021 = \frac{11.562}{5.792.453} \times 100 = 0,2\%$$

$$2020 = \frac{222.223}{5.652.890} \times 100 = 3,9\%$$

$$2019 = \frac{289.209}{5.383.543} \times 100 = 5,4\%$$

$$2018 = \frac{236.505}{4.683.441} \times 100 = 5,0\%$$

$$2017 = \frac{123.862}{4.337.878} \times 100 = 2,9\%$$

U 2021. godini za svakih 100 KM ukupnog prihoda Institut je ostvario 0,2 KM bruto dobiti od redovnih aktivnosti. U istom periodu prošle godine za svakih 100 KM ukupnog prihoda ostvarilo je 3,9 KM bruto dobiti od redovnih aktivnosti.

Pokazatelj je bolji ako je stopa veća i ima tendenciju povećanja.

Možemo primijetiti da je bruto profitna marža od redovnih aktivnosti u izvještajnoj godini manja u odnosu na prethodni posmatrani period.

14. ZAKLJUČAK

Poslovanje JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica u 2021. godini može se ocijeniti uspješnim. Poslovanje u toku 2021. godine je bilo obilježeno pandemijom koja je višestruko uticala na rad i poslovanje Instituta. Sa jedne strane je nametnula niz novih obaveza, ali je, zbog uticaja na opće poslovne uslove, značajno ugrozila poslovanje Instituta na tržištu. Posebno je značajan nepovoljan uticaj pandemija imala početkom godine, kada je bio jedan od valova pandemije sa najizraženijim posljedicama po zdravstvi sistem, zdravlje stanovništva ali i ekonomske aspekte društva.

Ostvaren je prihod od 5.792.453 KM, što je uz rashod od 5.766.984 dalo pozitivan poslovni rezultat u iznosu od 25.469 KM.

Pandemija je pokazala sposobnost Instituta da odgovori na nove i neočekivane potrebe zajednice i poslovnih subjekata. Treba izdvojiti razvoj metodologije biosigurnosti kojom je Institut u značajnoj mjeri pomogao poslovnim subjektima, ali i društvenim subjektima (škole) da se uspješnije nose sa izazovima širenja infekcije.

Dugogodišnja poslovna politika Instituta kojom se klijent stavlja u centar pažnje pokazala se opravdanom i dala je dobre rezultate.

Sama činjenica da su prihodi porasli za 2,5%, uprkos uslovima pandemije i značajnim poslovnim promjenama, pokazuje da je uložan izuzetan napor svih uposlenih, a posebno menadžmenta Instituta.

Uspješno se održava sistem akreditacije laboratorija, koji je ključan uslov za značajan dio poslova na tržištu.

Svakako je za očekivati da će Institut i pored izazova koji predstoje iskoristiti to na najbolji mogući način, kroz prepoznavanje i zadovoljavanje potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, zaštite i unapređenja zdravlja ljudi i životinja, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2
1.1. PRAVNI OKVIR.....	2
1.2. DJELATNOST INSTITUTA.....	2
1.3. SJEDIŠTE, IDENTIFIKACIONI BROJ.....	5
1.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	5
2. ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	6
3. LJUDSKI RESURSI.....	6
4. USLUGE.....	7
5. AKTIVNOSTI PROMOCIJE ZDRAVLJA, EDUKACIJE GRAĐANSTVA I MEDIJSKA PROMOCIJA.....	9
6. STRUČNI I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD.....	23
7. AKREDITACIJA LABORATORIJA.....	25
8. FINANSIJSKO POSLOVANJE.....	26
8.1. PRIHODI.....	26
8.2. RASHODI.....	27
9. DOBIT (GUBITAK).....	29
10. BILANS STANJA.....	30
10.1. Stalna sredstva.....	30
10.2. Tekuća (obrotna) sredstva.....	30
10.3. KAPITAL.....	33
10.4. OBAVEZE (ZADUŽENOST).....	33
11. ANALIZA GOTOVINSKIH TOKOVA.....	35
11.1. PRILIVI.....	36
11.2. ODLIVI.....	36
12. PROSTOR.....	38
13. FINANSIJSKI INDIKATORI.....	39
13.1. Pokazatelji likvidnosti.....	39
13.2. Pokazatelji zaduženosti.....	41
13.3. Pokazatelji aktivnosti.....	42
13.4. Analiza zaliha i potraživanja.....	43
13.5. Pokazatelji ekonomičnosti.....	45
13.6. Pokazatelji profitabilnosti.....	46
14. ZAKLJUČAK.....	48

